

Republica Moldova

**PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA
DECRET**

**privind aprobarea uniformei militare, regulilor de purtare a acesteia și
însemnele militarilor Ministerului Apărării**

În temeiul art. 21 din Legea 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.137-138, art.1054),

Președintele Republicii Moldova **d e c r e t e a z ă**:

Art.1 Se aprobă uniforma militară, regulile de purtare a acesteia și însemnele militarilor Ministerului Apărării (se anexează).

Art.2 Guvernul, în termen de șase luni, va stabili normele de asigurare cu echipament pentru militarii Ministerului Apărării.

Art.3 Trecerea la noua uniformă militară se va efectua după epuizarea stocurilor existente de uniforme militare.

Art.4 Se interzice introducerea uniformei și însemnelor similare celor ale militarilor pentru lucrătorii instituțiilor publice și ale agenților economici, indiferent de tipul de proprietate și apartenența departamentală.

Art.5 Ministerul Apărării:

(1) va dispune măsurile necesare pentru implementarea prevederilor prezentului decret;

(2) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentului decret;

(3) va elabora descrierea tehnică a modelelor de uniformă militară și a elementelor de echipament aprobate prin prezentul decret.

Art.6 Se înregistrează în Armorialul General al Republicii Moldova însemnele uniformistice ale Ministerului Apărării, aprobate prin prezentul decret și care nu au fost înregistrate anterior.

Art.7 Se abrogă Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 580/2010 pentru aprobarea uniformei militare, a însemnelor distinctive și a regulilor de purtare a acestora de către militarii din cadrul Armatei Naționale și instituțiilor Ministerului Apărării (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.202-205, art. 677), cu modificările ulterioare.

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

Maia SANDU

Nr. _____ Chișinău, _____ 2023

UNIFORMA MILITARĂ, REGULILE DE PURTARE A ACESTEIA ȘI ÎNSEMNELE MILITARILOR MINISTERULUI APĂRĂRII

CAPITOLUL I UNIFORMA MILITARĂ ȘI ÎNSEMNELE DISTINCTIVE

SECȚIUNEA 1-A DISPOZIȚII GENERALE

1. În sensul prezentelor reguli se definește noțiunea „militarii Ministerului Apărării”, care presupune militarii din cadrul aparatului central al Ministerului Apărării, Marele Stat Major al Armatei Naționale, autoritățile administrative și instituțiile publice din subordinea Ministerului Apărării și unitățile militare ale Armatei Naționale.

2. Uniforma militară este un ansamblu unificat de îmbrăcăminte, încălțăminte militară, însemne distinctive și alte accesorii destinate pentru purtare de către militari.

3. Caracteristicile esențiale ale aspectului exterior al uniformei militare sunt:

- 1) design-ul și nuanțele de culori ale uniformei militare;
- 2) elemente decorative cu nuanțe de culori stabilite;
- 3) furnitura și epoleții conform modelelor stabilite.

4. Pe uniforma militară se plasează epoleți, distincții de stat, distincții ale altor state și ale organizațiilor internaționale, distincții departamentale, însemne distinctive, insigne și alte însemne heraldice, instituite în modul stabilit de legislație.

5. Caracteristicile esențiale ale însemnelor distinctive constituie combinația de culori și configurații.

6. Uniforma militară se poartă în strictă corespundere cu prevederile prezentelor reguli. Obiectele uniformei militare și însemnele distinctive trebuie să corespundă descrierilor stabilite, bine întreținute și ajustate corect.

SECȚIUNEA A 2-A UNIFORMA MILITARĂ ȘI ÎNSEMNELE MILITARILOR MINISTERULUI APĂRĂRII

7. Se stabilesc următoarele elemente ale uniformei militare pentru toate categoriile de militari ai Ministerului Apărării:

- (1) chipiu de gală de culoare albastru-închis;
- (2) căciulă din astrahan de culoare neagră;
- (3) chipiu de paradă de culoare gri-deschis;
- (4) chipiu de paradă de culoare verde-închis;
- (5) chipiu de paradă de culoare albastru-închis;

- (6) pălărie de paradă de culoare verde-închis;
- (7) chipiu din postav de culoare gri;
- (8) bonetă de culoare albastru-închis;
- (9) beretă;
- (10) chipiu tactic;
- (11) chipiu tip "baseball";
- (12) panama;
- (13) fes;
- (14) palton de culoare verde-închis;
- (15) palton de culoare albastru-închis;
- (16) scurtă de culoare verde-închis;
- (17) scurtă de culoare albastru-închis;
- (18) scurtă călduroasă cu desen camuflat;
- (19) scurtă impermeabilă;
- (20) sacou de gală de culoare albastru-închis;
- (21) veston de paradă de culoare gri-deschis;
- (22) veston de paradă de culoare verde-închis;
- (23) veston de paradă de culoare albastru-închis;
- (24) veston de culoare albă de vară;
- (25) veston de culoare gri de iarnă;
- (26) pelerină de culoare albă de vară;
- (27) pelerină de culoare gri de iarnă;
- (28) tunică cu desen camuflat;
- (29) tunică sport;
- (30) bluzon;
- (31) pulover tactic;
- (32) cămașă de culoare albă;
- (33) cămașă cu mâneci scurte de culoare albă;
- (34) cămașă de culoare gri-deschis;
- (35) cămașă de culoare albastru-deschis;
- (36) cămașă cu mâneci scurte de culoare gri-deschis;
- (37) cămașă cu mâneci scurte de culoare albastru-deschis;
- (38) tricou tactic cu mâneci lungi;
- (39) tricou tactic cu mâneci scurte;
- (40) tricou;
- (41) tricou sport;
- (42) pantaloni de gală de culoare gri-închis;
- (43) pantaloni de culoare gri-deschis;
- (44) pantaloni de culoare verde-închis;
- (45) pantaloni de culoare albastru-închis;
- (46) fustă de culoare verde-închis;
- (47) fustă de culoare albastru-închis;
- (48) pantaloni de culoare albă de vară;
- (49) pantaloni de culoare gri de iarnă;
- (50) pantaloni cu desen camuflat;

- (51) pantaloni cu desen camuflat de vară;
- (52) pantaloni impermeabili;
- (53) pantaloni sport;
- (54) șorț sport;
- (55) costum special (salopetă/combinezon);
- (56) cravată de culoare gri;
- (57) cravată de culoare neagră;
- (58) papion de culoare neagră;
- (59) fular de culoare albă;
- (60) fular de culoare verde-închis;
- (61) fular de culoare albastru-închis;
- (62) fular tubular de iarnă;
- (63) fular tubular de vară;
- (64) mănuși de culoare albă;
- (65) mănuși din piele naturală de culoare neagră;
- (66) mănuși;
- (67) pantofi de culoare gri;
- (68) pantofi de culoare neagră pentru bărbați;
- (69) pantofi de culoare neagră pentru femei;
- (70) cizme călduroase de culoare neagră pentru bărbați;
- (71) cizme călduroase de culoare neagră pentru femei;
- (72) bocanci cu carâmbi înalți;
- (73) bocanci tactici de iarnă;
- (74) bocanci tactici;
- (75) ghete sport;
- (76) guler detașabil de astrahan de culoare neagră
- (77) centură de culoare galbenă cu cataramă de aur;
- (78) centură din piele de culoare neagră;
- (79) centură tactică.

8. Însemnele distinctive ale militarilor Ministerului Apărării, sunt următoarele:

- (1) cocarda de coifură;
- (2) epoleți;
- (3) insigne de epolet;
- (4) stele;
- (5) galoane;
- (6) nasturi pentru uniformă;
- (7) ecusoane de piept și de spate;
- (8) ecusoane pe mânecă;
- (9) însemne faleristice.

CAPITOLUL II

REGULILE DE PURTARE A UNIFORMEI MILITARE, ÎNSEMNELOR DISTINCTIVE, ORDINILOR, CRUCILOR ȘI MEDALIILOR DE CĂTRE MILITARIII MINISTERULUI APĂRĂRII

SECȚIUNEA 1-A

REGULI GENERALE

9. Militarii sunt obligați să cunoască regulile privind portul uniformei militare, să dețină toate uniformele militare în complet și să le poarte regulamentar în situațiile în care acestea sunt folosite: la ceremonii, în oraș, la serviciu, la instrucție și la activități administrative. Purtarea altor uniforme militare sau articole de echipament, decât cele descrise în prezentele reguli, constituie o încălcare a ordinii și disciplinei militare și se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

10. Se stabilesc următoarele tipuri de uniformă:

- (1) uniforma militară de gală;
- (2) uniforma militară de paradă și ceremonii;
- (3) uniforma militară de instrucție;
- (4) uniforma de sport.

11. Ocaziile când se poartă uniformele militare:

(1) **Uniforma militară de gală** este prevăzută doar pentru militarii din Compania Gărzii de Onoare și Orchestra Prezidențială a Republicii Moldova și se poartă în cadrul activităților festive, cum ar fi: ceremonii, spectacole, reuniuni organizate, adunări ordonate la nivelul Ministerului Apărării.

(2) **Uniforma militară de paradă și ceremonii** se poartă în timpul participării la parade, la înmânarea drapelului și a ordenelor unităților militare/instituțiilor, la depunerea Jurământului Militar, la înmânarea distincțiilor de stat, la acordarea gradului militar, în zilele sărbătorilor naționale, la aniversarea creării Ministerului Apărării, Armatei Naționale, Marelui Stat Major al Armatei Naționale, autorităților administrative și instituțiilor publice din subordinea Ministerului Apărării și unităților militare ale Armatei Naționale, la depunerea coroanelor la monumentele și mormintele eroilor, de asemenea în timpul activităților ce se desfășoară în cadrul unităților militare/instituțiilor, studiilor în instituțiile de învățământ în domeniul militariei. Se permite purtarea ținutei de paradă în zilele de odihnă și în timpul liber.

(3) **Uniforma militară de instrucție** se poartă în timpul executării serviciului de zi și alarmă, ședințelor de instruire, ședințelor în centrele de instruire și la aplicații, alte cazuri, la indicațiile șefului.

(4) **Uniforma de sport** se poartă în timpul ședințelor la pregătire fizică și sport, înviorării de dimineață, sărbătorilor sportive și competițiilor.

12. Militarii din Compania Gardă de Onoare și Orchestra Prezidențială a Republicii Moldova poartă uniformă specială în cadrul activităților specifice de protocol.

13. Șeful/comandantul stabilește tipul uniformei militare pentru fiecare activitate în parte, în dependență de caracterul și condițiile de desfășurare a activității.

14. Personalul navigant și tehnic poartă uniformă specială la aplicații, exerciții cu tehnica de luptă, în timpul executării diverselor lucrări în parcuri, ateliere, laboratoare, depozite și pe aerodromuri.

15. Militarilor prin contract li se permite să poarte îmbrăcăminte civilă în timpul serviciului doar la indicații speciale.

16. Militarilor li se interzice:

(1) să efectueze modificări în croiala articolelor de echipament (cu excepția ajustării echipamentului conform mărimilor tipodimensionale);

(2) portul articolelor de alte culori și modele decât cele descrise în prezentele reguli;

(3) portul uniformei militare împreună cu obiecte de îmbrăcăminte civilă;

(4) portul uniformei militare peste hotarele Republicii Moldova, cu excepția cazurilor de detașare a militarilor.

SECȚIUNEA A 2-A PORTUL OBIECTELOR DE UNIFORMĂ MILITARĂ

Coifură

17. Boneta se poartă puțin înclinată spre dreapta.

18. Căciula, pălăria, chipiul și fesul se poartă pe linie dreaptă, astfel încât cozorocul sau marginea inferioară a coifurii să fie la nivelul sprincenelor.

19. Pe timp rece la uniforma de instrucție se poartă fesul.

20. Bereta se poartă la uniforma de paradă și ceremonii, precum și uniforma de instrucție.

21. Panama se poartă la uniforma de instrucție în timpul desfășurării ședințelor de instruire în poligoane sau la centrele de instruire ale unităților militare.

Obiecte de îmbrăcăminte

22. Paltonul de culoare verde-închis/albastru-închis se încheie la toți nasturii. Terminația paltonului trebuie să fie la nivelul genunchilor. Se permite a fi purtat pe mâna stângă, strâns îngrijit, cu fața în afară. Paltonul se poartă pe timp rece.

23. Scurta de culoare verde-închis/albastru-închis se poartă încheiată la toți nasturii cu excepția nasturelui superior, cu marginile piepților rășfrânte în formă de revere. Scurta se poartă în sezonul primăvară și toamnă.

24. Vestonul se poartă încheiat la toți nasturii.

25. Pantalonii uniformei de gală, de paradă și ceremonii trebuie să fie călcați la dungă. Călcarela dungilor pe celelalte obiecte de uniformă se interzice.

26. Fusta la uniforma de paradă și ceremonii se poartă cu terminația direct pe linia genunchiului.

27. Cămașa cu mâneci lungi se încheie la toți nasturii și se poartă cu epoleți și cravată la veston. La spate, gulerul cămășii trebuie să fie la același nivel cu marginea superioară a gulerului vestonului sau să iasă deasupra lui cu cel mult 1 cm. Se

permite portul cămășii de culoare albă cu epoleți și cravată, fără veston – la ținuta de paradă și ceremonii.

28. Cămașa cu mâneci scurte se încheie la toți nasturii cu excepția celui de sus și se poartă cu epoleți, fără veston – la ținuta de paradă și ceremonii.

29. Puloverul tactic se poartă la uniforma de instrucție pe teritoriul unității militare.

30. Bluzonul se poartă la uniforma de instrucție pe timp rece, pe teritoriul unității militare.

31. Scurta călduroasă cu desen camuflat se poartă încheiată la fermoar și la toate capsele. Se permite purtarea scurtei cu capsă superioară deschisă, cu marginile pieptilor răsfrânte în formă de revere.

32. Tunica cu desen camuflat se poartă încheiată, deasupra pantalonilor. Se permite purtarea tunicii cu mânecile răsucite până la linia deasupra cotului.

33. Pantalonii cu desen camuflat se poartă aranjați și ajustați în bocanci, se permite purtarea pantalonilor peste bocanci în timpul desfășurării ședințelor de instruire în poligoane sau la centrele de instruire ale unităților militare.

Echipament divers și accesorii

34. Cravata se poartă la cămașa cu mâneci lungi și se prinde cu ac între nasturii trei și patru de sus.

35. Papionul se poartă aranjat simetric sub reverul gulerului cămășii.

36. Fularul se poartă aranjat sub gulerul scurtei. Marginea superioară a fularului trebuie să iasă uniform cu 1-2 cm în afara gulerului.

37. Mănușile se poartă în dependență de temperatura aerului sau la indicații speciale.

SECȚIUNEA A 3-A PORTUL ÎNSEMNELOR DISTINCTIVE

38. Insignele de epolet sunt dispuse pe epoleții tuturor obiectelor de echipament, cu excepția epoletului la uniforma de gală (pentru toate categoriile de militari).

39. Pe marginea gulerului vestonului, la distanța de 3 mm de la margine, sunt dispuse orizontal 2 rămurele de stejar.

40. Ecusonul pe mânecă, care indică apartenența departamentală a militarilor:

(1) La scurtă, palton, veston și cămașă – se coase pe partea laterală a mânecii stângi, la distanța de 8 cm de la marginea superioară a mânecii;

(2) La scurta călduroasă cu desen camuflat, tunica cu desen camuflat, bluzon și tricoul tactic – se lipește pe bandă velcro, pe buzunarul mânecii stângi.

41. Ecusonul pe mânecă, care indică apartenența militarului la unitatea militară se coase sau se fixează pe mâneca dreaptă la distanță identică cu ecusonul care indică apartenența departamentală.

42. Ecusonul de mânecă aferent anului de studiu, pentru studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei, se coase pe partea laterală a mânecii drepte a

obiectului de uniformă, cu 1 cm mai jos de ecusonul care indică apartenența la instituția de învățământ în domeniul militariei.

43. Ecusoanele de piept:

(1) Ecusonul de piept pentru identificarea gradului militar la uniforma de instrucție se poartă la mijlocul pieptului, pe partea din față a tunicii;

(2) Ecusonul de piept pentru identificarea gradului militar la tricou și bluzon se poartă pe pieptul stîng;

(3) Ecusonul de piept de identitate personală la uniforma de instrucție se poartă deasupra buzunarului drept;

(4) Ecusonul de piept pentru identificarea grupei sanguine se poartă deasupra buzunarului stîng.

44. Ecusonul de spate cu inscripția „ARMATA NAȚIONALĂ” se poartă la toate tipurile de vestimentație cu destinație de protecție și uniforma de sport.

SECȚIUNEA A 4-A

PORTUL ORDINELOR, CRUCILOR, MEDALIILOR, INSIGNELOR ȘI BARETELOR DE DECORAȚII

45. La uniforma de paradă și ceremonii (pe veston) se poartă:

(1) ordinele, crucile și medaliile sau baretele lor de substituie;

(2) insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova sau baretele lor de substituie;

(3) insignele aferente categoriei de calificare;

(4) insignele de absolvire a instituțiilor de învățământ;

(5) alte insigne.

46. La uniforma de gală (pe sacoul albastru-închis și jacheta de culoare gri-închis) se poartă doar ordinele, crucile, medaliile și insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova, specificate la pct. 45.

47. Distincțiile de stat ale Republicii Moldova se dispun în ordinea stabilită de Legea cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova și alte acte normative referitoare la însemnele faleristice naționale. Distincțiile comemorative urmează distincțiilor de merit, după tip.

Pe vestonul de culoare gri-deschis pentru ofițerii cu grade supreme și pe vestonul pentru femei, ordinele, crucile, medaliile, insignele titlurilor onorifice se dispun astfel încît marginea superioară a primului rînd să fie cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler.

Pe vestonul pentru militarii prin contract și studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei, crucile, medaliile, insignele titlurilor onorifice se dispun astfel încît marginea inferioară a baretei din primul rînd să se suprapună cu partea superioară a clapei buzunarului, iar marginea superioară a baretei din rîndul doi să se suprapună cu marginea inferioară a baretei din rîndul întîi. Ordinul se amplasează în rîndul unu pe linie dreaptă cu marginea superioară a baretei. În cazul în care militarul dispune de două sau mai multe ordine, acestea se dispun cu 5 mm mai sus decît primul rînd de cruci, medalii și insigne ale titlurilor onorifice.

Se permite plasarea a patru cruci, medalii sau insigne ale titlurilor onorifice pe un rând.

48. Ordinele, crucile, medaliile și insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova se dispun pe linie orizontală, în rând, de la centrul pieptului spre margine, în ordinea descrisă la pct.45.

Ordinele, crucile, medaliile, insignele titlurilor onorifice, care nu încap într-un rând, se trec în următorul și se dispun, de asemenea, de la centrul pieptului spre margine în succesiunea indicată.

Intervalul dintre rândurile de ordine (cruci, medalii, insigne) este de 5 mm, dintre ordine (cruci, medalii, insigne) – de 5-10 mm.

49. Baretele de substituire ale distincțiilor de stat ale Republicii Moldova se amplasează în partea stângă a pieptului, în ordinea ierarhică stabilită la pct. 45.

În cazul în care se poartă concomitent baretele de substituire ale câtorva distincții de stat, panglicile acestor distincții pot fi fixate pe o baretă comună, în unul sau mai multe rânduri, respectând ordinea ierarhică de la stânga la dreapta și de sus în jos.

Pe vestonul de culoare gri-deschis pentru ofițerii cu grade supreme și pe vestonul pentru femei, baretele de substituire a distincțiilor se dispun cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului dintre rever și guler, iar pe celelalte vestoane – deasupra buzunarului de la piept, astfel încât marginea inferioară a baretei (sau a baretei comune) să fie la nivelul marginii superioare a clapei buzunarului.”;

50. În partea dreaptă a pieptului se poartă:

- (1) insignele aferente categoriei de calificare;
- (2) insignele de absolvire a instituțiilor de învățământ;
- (3) alte insigne.

51. Insigna aferentă categoriei de calificare se poartă:

(1) pe vestonul de culoare gri-deschis pentru ofițerii cu grade supreme și pe vestonul pentru femei, astfel încât marginea superioară a insignei să fie dispusă cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler;

(2) pe veston (cu excepția vestonului de culoare gri deschis pentru ofițerii cu grade supreme și a vestonului pentru femei) – deasupra buzunarului de la piept, astfel încât marginea inferioară a insignei să fie la nivelul marginii superioare a clapei buzunarului.

52. Insigna de absolvire a instituției de învățământ și alte insigne se dispun de la centrul pieptului spre margine, în rând, la distanța de 5-10 mm între ele:

(1) pe vestonul de culoare gri-deschis pentru corpul de ofițeri cu grade supreme și pe vestonul pentru femei, astfel încât marginea superioară a celei mai mari insigne să fie cu 70 mm mai jos de nivelul unghiului între rever și guler, iar dacă se poartă și insigna aferentă categoriei de calificare – cu 5 mm mai jos de aceasta;

(2) pe veston (cu excepția vestonului de culoare gri deschis pentru corpul de ofițeri cu grade supreme și a vestonului pentru femei) – pe buzunarul de la piept, la distanțe egale de la marginea inferioară a buzunarului și a clapei.

Centrele convenționale ale insinelor trebuie să fie dispuse pe linie orizontală.

Portul insignei de absolvire a instituției de învățământ este obligatoriu.

53. Insigna de absolvire a instituției civile de învățământ superior poate fi purtată împreună cu insigna de absolvire a instituției de învățământ în domeniul militariei, la dreapta acesteia.

54. Ordinele, crucile, medaliile, insignele titlurilor onorifice ale Republicii Moldova, baretele lor de substituire, alte insigne se dispun în mod simetric față de axa verticală a buzunarelor de la piept, iar pe obiectele de uniformă care nu au buzunare la piept – la mijlocul pieptului.

55. Ordinele, crucile medaliile și alte distincții de stat ale țărilor străine și însemnele lor de substituire se poartă într-o poziție subordonată (mai la dreapta sau mai jos) față de distincțiile de stat și însemnele lor de substituire ale Republicii Moldova.

CAPITOLUL III DESCRIEREA ÎNSEMNELOR DISTINCTIVE

56. Cocarda unică pentru coifura militarilor Armatei Naționale de toate categoriile reprezintă Stema de Stat a Republicii Moldova, având acvila și accesoriile acvilei de aur și fiind înscrisă ajurat într-o cunună ovală formată din două ramuri de stejar, de asemenea de aur. Înălțimea cocardei este de 45 mm, iar lățimea de 39 mm.

57. Epoletii reprezintă un element special al uniformei militare, fiind destinați pentru distingerea gradului militar. Militarii poartă epoletii de trei tipuri: în formă de pară cu franjuri, în formă dreptunghiulară cu partea de sus trapezoidală, dreptunghiulară de tip husă. Conform destinației, epoletii se divizează în epoletii pentru uniforma de gală și uniforma de paradă și ceremonii.

58. Epoletii:

(1) Epoletul pentru uniforma corpului de ofițeri cu grade supreme este de formă dreptunghiulară, cu colțurile marginii interioare tăiate, cu dimensiunile de 150×50 mm, tighelit pe părțile laterale și pe marginea interioară cu un cant cu lățimea de 5 mm. Câmpul epoletului reprezintă o panglică cu lățimea de 40 mm, flancată de dungi ornamentate în zigzag și având imprimată în mijloc, de-a lungul, o ramură continuă de stejar stilizată. La distanța de 15 mm de la marginea interioară este dispus un nasture de metal cu diametrul de 14 mm, urmat de insigna de epolet cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova. La distanța de 5 mm de la marginea inferioară a epoletului este executată o broderie reprezentând o rămurică de viță-de-vie stilizată.

Metoda de fixare a epoletilor și culoarea câmpului sunt în funcție de obiectele de uniformă:

- pentru vestonul de culoare gri-deschis – cusuți, din țesătură de postav, de aur;
 - pentru cămașa de culoare albă – detașabili, din țesătură albă;
 - pentru palton, scurtă și veston de culoare verde-închis – cusuți, din țesătură verde-închisă;
 - pentru cămașa de culoare gri – detașabili, din țesătură gri;
- Furnitura epoletului, este de aur.

Ofițerii cu grade militare supreme poartă la beretă, în partea stângă de la cocardă, stele de grad corespunzătoare gradului militar.

(2) Epoletul pentru uniforma corpului de ofițeri, sergenți și soldați prin contract:

- pentru uniforma de gală sunt de tip cusuți, pe linia umerală, în formă de pară plană cu franjuri de aur. Însemnele de grad se prind în mijlocul părții circulare. Furnitura este de aur;

- pentru toate celelalte tipuri de uniformă și pentru toate obiectele (cu excepția uniformei de instrucție) sunt de tip husă și prinși în cusătura mânecii cu dimensiunile de 120×50 mm.

În câmpul epoletului, pe axul longitudinal sunt brodate, imprimate sau aplicate însemnele distinctive după cum urmează: în partea de sus, la distanța de 10 mm de la marginea interioară a epoletului, este dispusă insigna de epolet generală, iar în partea de jos, la distanța de 5 mm de la marginea inferioară, însemnele de grad militar respectiv. Pentru efectivul de sergenți și soldați însemnele de grad sunt dispuse la distanța de 25 mm de la marginea inferioară. Furnitura epoletului este de aur.

Suplimentar, epoletul pentru efectivul de studenți ai instituțiilor de învățământ în domeniul militariei are pe părțile laterale, la distanța de 4 mm de margine, câte un galon cu lățimea de 5 mm, iar la distanța de 5 mm de la marginea de jos este plasată insigna de epolet.

59. Insignele de epolet:

În funcție de tipul epoletului, insigna de epolet se poate aplica prin brodare, imprimare sau în formă de insignă prefabricată.

(1) Insigna de epolet pentru corpul de ofițeri cu grade supreme reproduce Stema de Stat a Republicii Moldova, având acvila și accesoriile acvilei de aur. Înălțimea insignei este de 30 mm;

(2) Insigna de epolet pentru toți militarii (cu excepția corpului de ofițeri cu grade supreme și militarilor Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova) reproduce Emblema Armatei Naționale, în întregime de aur. Înălțimea insignei este de 20 mm, iar lățimea de 23 mm.

(3) Insigna de epolet pentru studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei reprezintă o coroana domnească deschisă, cu cinci fleuroane și patru perle intercalate vizibile, în întregime de aur sau în întregime de culorile specifice uniformei cu desen camuflat. Înălțimea insignei este de 11 mm, iar lățimea de 23 mm.

(4) Insigna de epolet pentru militarii Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova reprezintă o liră de aur, ajurată. Înălțimea insignei este de 20 mm, iar lățimea de 15 mm.

60. Ecușoane de mânecă:

(1) Ecușonul de mâneca stângă de apartenență la Armata Națională și Ministerul Apărării reprezintă un scut heraldic de tip rectangular cu vârful rotunjit, șnuruit de aur pe perimetru și încărcat, în câmp de o culoare specifică, cu Acvila Armatei Naționale. Culorile specifice ale câmpului ecusonului sunt:

roșu (*Pantone 186 C*) – pentru militarii Ministerului Apărării, Marelui Stat Major al Armatei Naționale și al subdiviziunilor din subordine;

albastru-deschis (*Pantone Process Cyan C*) – pentru militarii Forțelor Aeriene;

purpură (*Pantone 233 C*) – pentru militarii Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova.

Înălțimea ecusonului este de 90 mm, iar lățimea de 70 mm.

(2) Ecusonul de mânecă dreaptă pentru uniforma militarilor Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova reprezintă un scut heraldic de tip rectangular cu vârful rotunjit, șnuruit de aur pe perimetru și încărcat, în câmp de purpură (*Pantone 233 C*), cu o liră de aur. Înălțimea ecusonului este de 90 mm, iar lățimea de 70 mm.

(3) Ecusonul de apartenență statală reprezintă un scut de formă dreptunghiulară cu lățimea de 70 mm și înălțimea de 45 mm, purtând aliniată pe latura de jos imaginea în culori a Drapelului de Stat al Republicii Moldova, iar deasupra, în câmp galben, legenda cu litere capitale negre: „MOLDOVA”.

(4) Ecusonul de mânecă aferent anului de studii pentru uniforma militară a studenților instituțiilor de învățământ în domeniul militariei ale Ministerului Apărării reprezintă un căprior răsturnat roșu, purtând trese unghiulare de aur în număr corespunzător anului de studii: una pentru anul I; două pentru anul II și trei pentru anul III.

Tresa unghiulară reprezintă un căprior răsturnat, realizată din galon cu desen zigzagat cu lățimea de 10 mm. Lățimea tresei pe orizontală este de 64 mm, iar înălțimea de 23 mm. Distanța dintre trese pe axul vertical al ecusonului este de 3 mm.

Chenarul ecusonului are lățimea de 3 mm.

Lățimea ecusonului este de 70 mm, iar înălțimea – în funcție de anul de studii: 30 mm pentru anul I; 43 mm pentru anul II; 56 mm pentru anul III.

Ecusonul aferent anului de studii se poartă mai jos de ecusonul de mânecă dreaptă al instituției de învățământ în domeniul militariei și se prinde la distanța de 10 mm pe axul vertical al celor două ecusoane.

(5) Ecusoanele de mânecă la uniforma de instrucție au aceleași formă, structură și dimensiuni cu ecusoanele de mânecă descrise mai sus, dar se realizează în culorile specifice uniformeii cu desen camuflat.

61. Ecusoane de piept:

(1) Ecusonul de apartenență statală personalizat pentru uniforma militară de paradă și ceremonii reprezintă o insignă de piept de formă dreptunghiulară, cu lungimea de 70 mm și înălțimea de 20 mm, de aur, având în câmp, în partea stângă, imaginea în culori a Drapelului de Stat al Republicii Moldova (20 mm × 10 mm) și, în continuare, legenda cu litere capitale negre (h 6 mm) cuprinzând numele purtătorului în limba română, înscrisă simetric în spațiul dintre marginea dreaptă a Drapelului de Stat și marginea dreaptă a insignei. Pe revers, insigne este prevăzută cu sistem de prindere.

(2) Ecusonul de piept personalizat la tunica cu desen camuflat reprezintă un dreptunghi cu lungimea de 140 mm și înălțimea de 25 mm, având pe perimetru un chenar cu lățimea de 2 mm și în câmp legenda cuprinzând numele purtătorului în limba română, înscrisă cu litere capitale cu înălțimea de 18 mm. Ecusonul se realizează în culorile specifice uniformeii de instrucție, iar numele purtătorului prin imprimare sau brodare. Numele purtătorului și chenarul se imprimează în culoare neagră.

(3) Ecusonul de piept pentru identificarea grupei sangvine la tunica cu desen camuflat reprezintă un dreptunghi cu lungimea de 140 mm și înălțimea de 25 mm, având pe perimetru un chenar cu lățimea de 2 mm și în câmp legenda cuprinzând marcarea simbolică a grupei sangvine, realizată cu caractere și semne cu înălțimea de 18 mm. Ecusonul se realizează în culorile specifice uniformei cu desen camuflat, iar marcarea simbolică a grupei sangvine prin imprimare sau brodare. Marcarea simbolică a grupei sangvine și chenarul se imprimează în culoare neagră.

(4) Ecusonul de piept pentru identificarea gradului militar la uniforma de instrucție, tricoul tactic și bluzon reprezintă un dreptunghi, cu înălțimea de 100 mm și lățimea de 50 mm, purtând în câmp însemnele de grad militar respectiv, iar pentru studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei, insigna de epolet respectivă. Ecusonul de piept poate fi de tip husă sau cu arici. Ecusonul de piept cu arici are pe perimetru un chenar cu lățimea de 2 mm. Ordonarea însemnelor de grad militar pe ecusonul de piept urmează logica epoletului gradului respectiv, marginea de jos a ecusonului fiind considerată echivalentă cu marginea de jos a epoletului. Ecusonul de piept se realizează în culorile specifice uniformei cu desen camuflat, iar însemnele de grad militar, insigna de epolet și chenarul, prin imprimare sau brodare. Însemnele de grad, insigna de epolet și chenarul se imprimează în culoare neagră.

62. Ecusonul de spate cu inscripția „Armata Națională”

Ecusonul de spate cu inscripția „Armata Națională”, reprezintă un dreptunghi cu lungimea de 280 mm și înălțimea de 90 mm, cu colțurile rotunjite și cu un chenar de 3 mm pe perimetru, purtând în câmp legenda în două rânduri cu litere capitale, cu înălțimea de 30 mm: „ARMATA / NAȚIONALĂ”. Ecusonul de spate se realizează în culorile specifice tipului de îmbrăcăminte, cu respectarea de regulă a normei smalturilor heraldice, prin imprimare, brodare sau cu arici.

63. Stelele de grad pentru uniforma militară

Steaua de grad reprezintă o stea cu opt raze, de aur, înscriindu-se într-un cerc imaginar cu diametrul de 28 mm pentru corpul de ofițeri cu grade supreme, de 20 mm – pentru corpul de ofițeri cu grade superioare, de 13 mm – pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare și de 10 mm – pentru sergenții principali. Stelele aplicate se realizează din metal sau din alt material dur, metalizat sau nu, și se prezintă ca poliedre convexe cu înălțimea convexității de 7 mm, 5 mm, 3 mm și, respectiv, 2 mm. Stelele brodate se realizează cu fir de aur, iar stelele imprimate cu imitarea broderiei.

La uniforma de instrucție, stelele de grad se realizează în culorile specifice uniformei de instrucție, prin imprimare sau brodare.

64. Galonul de epolet

Galonul de epolet reprezintă o panglică de aur, ornamentată în zigzaguri, având lățimea de 20 mm pentru corpul de ofițeri cu grade superioare și de 13 mm – pentru corpul de ofițeri cu grade inferioare.

Galoanele pentru uniforma de instrucție se realizează prin imprimare sau brodare în culorile specifice uniformei de instrucție.

65. Nasturii pentru uniforma militară

Nasturele pentru uniforma militară reprezintă un bumb metalic cu picior, de formă rotundă, de aur, având pe perimetru un chenar în relief și purtând în mijloc

imaginea conturată a Stemei de Stat a Republicii Moldova, de asemenea în relief. În funcție de destinație diametrul nasturelui poate fi de 24 mm, de 22 mm sau de 14 mm. Se confecționează din metal comun sau alt material metalizat.

Nasturii se utilizează în modul următor:

(1) cu diametrul de 24 mm – la vestonul de culoare gri-deschis pentru corpul de ofițeri cu grade supreme;

(2) cu diametrul de 22 mm – la vestoane și sacourile uniforme de gală a tuturor categoriilor de militari;

(3) cu diametrul de 14 mm – la jachetele uniforme de gală pentru femei, la chipiuri (cu excepția chipiului cu desen camuflat).

66. Acul de cravată

Acul de cravată reprezintă o agrafă monometalică de aur, având fața dreptunghiulară, cu lungimea de 65 mm, înălțimea de 5 mm și latura dreaptă rotunjită, pe mijlocul căreia, a fost aplicată broșând Acvila Armatei Naționale, în relief, cu lățimea de 25 mm și înălțimea de 18 mm, având accesoriile de aur.

MODELUL UNIFORMELOR MILITARE
ALE MILITARILOR MINISTERULUI APĂRĂRII (imagini simbol)

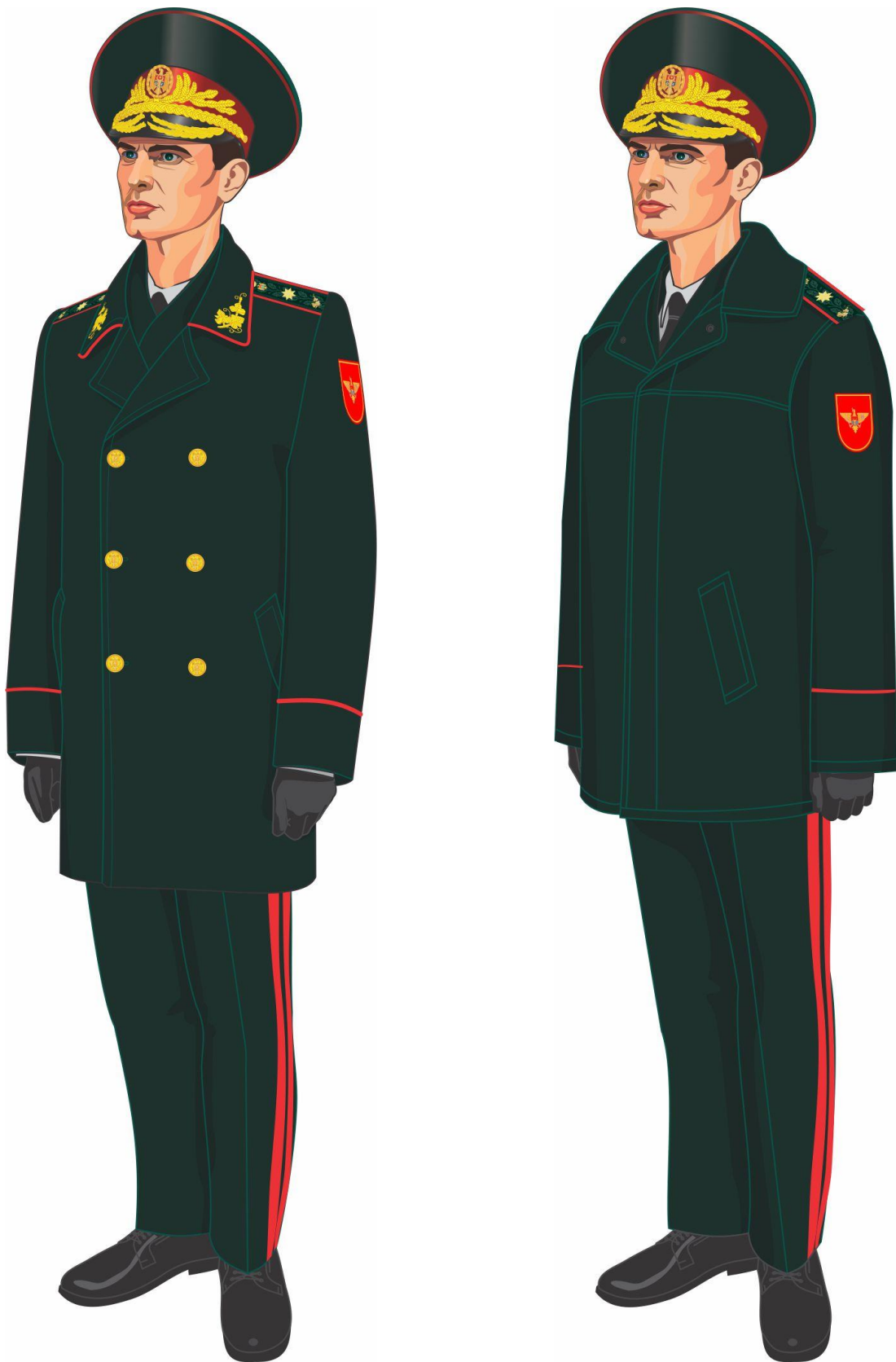

Figura 1. Uniforma de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme.

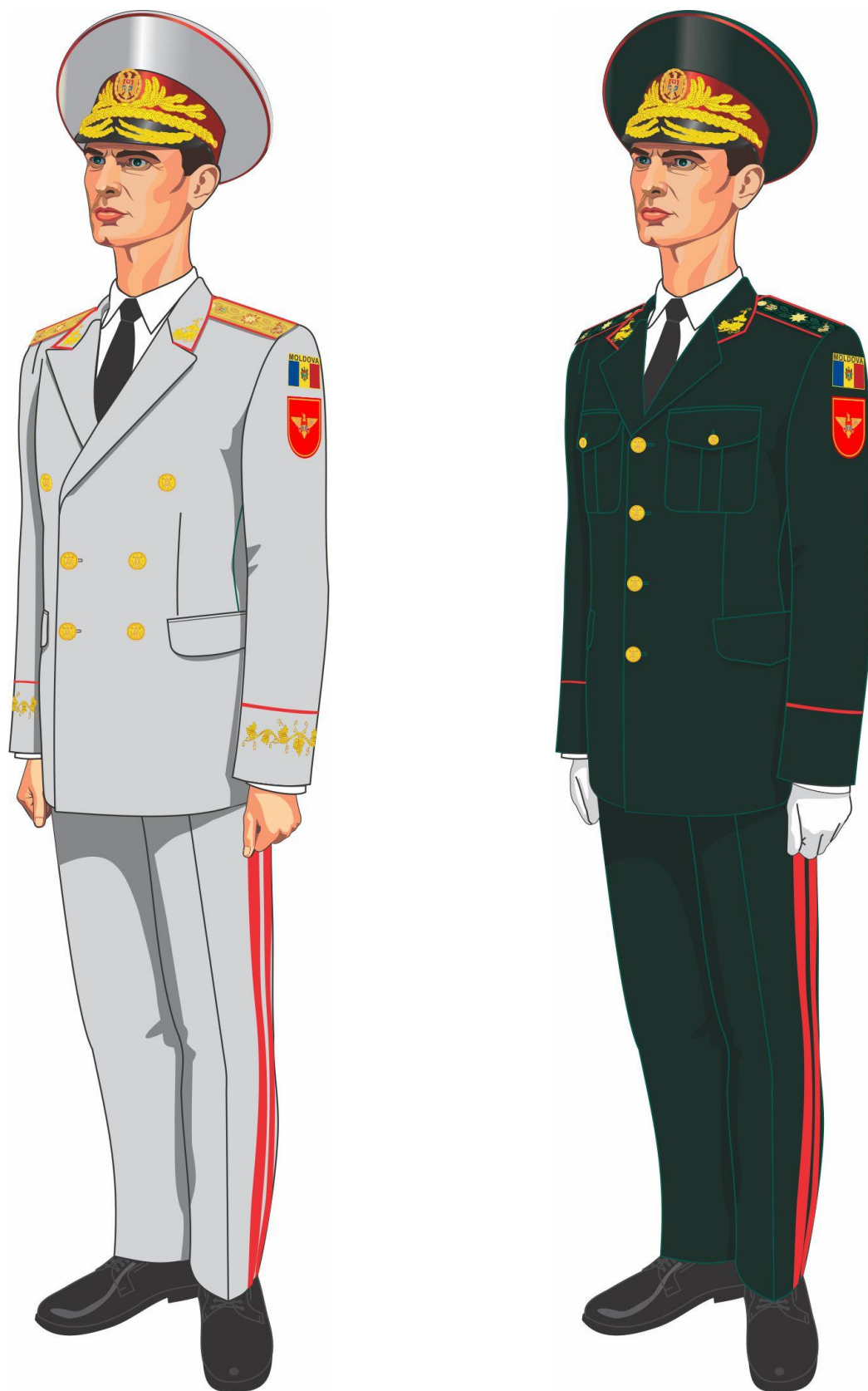

Figura 2. Uniforma de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme.

Figura 3. Uniforma de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme.

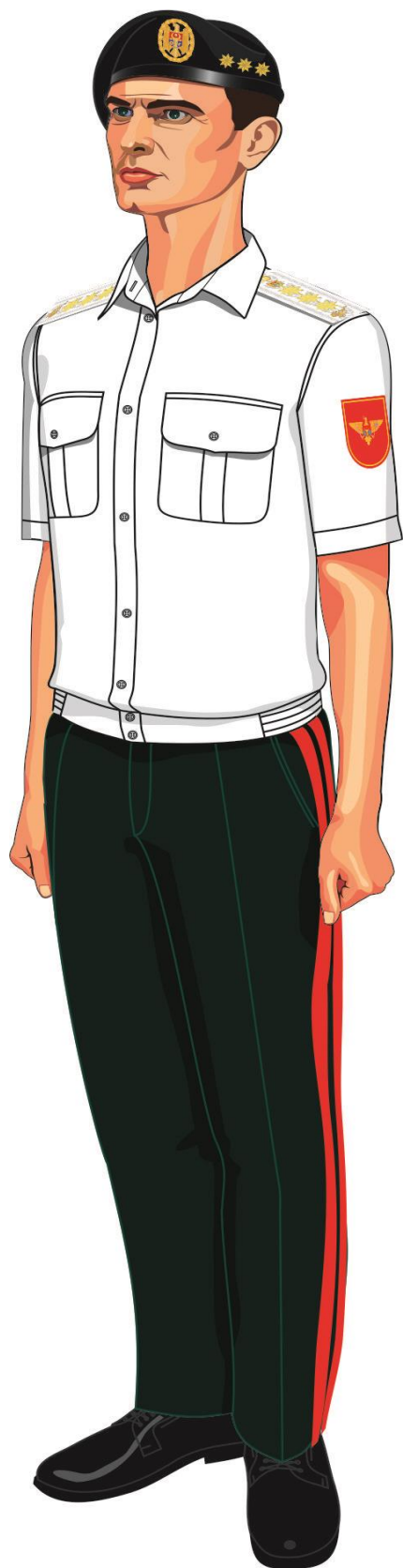

Figura 4. Uniforma de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme.

Figura 5. Uniforma de instrucție pentru corpul de ofițeri cu grade supreme.

Figura 6. Uniforma de paradă și ceremonii pentru militarii prin contract.

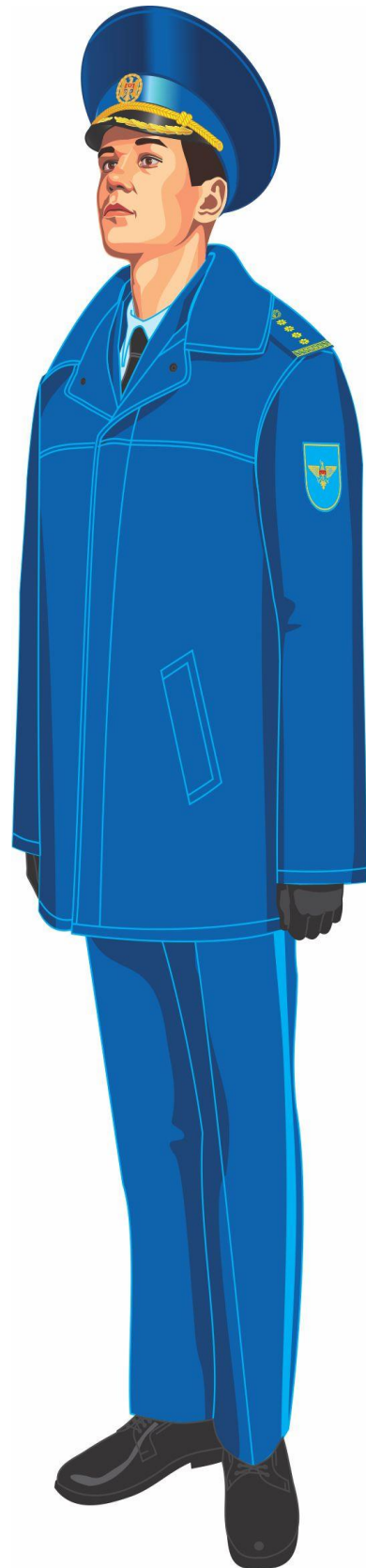

Figura 7. Uniforma de paradă și ceremonii pentru militarii prin contract (Forțe Aeriene).

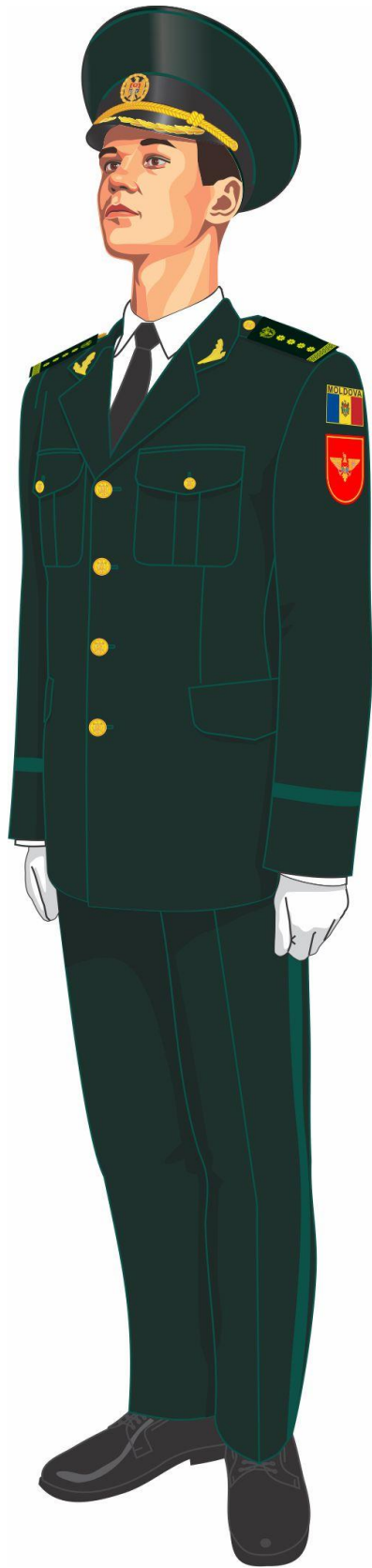

Figura 8. Uniforma de paradă și ceremonii pentru militarii prin contract

Figura 9. Uniforma de paradă și ceremonii pentru militarii prin contract (Forțelor Aeriene).

Figura 10. Uniforma de paradă și ceremonii pentru militarii prin contract inclusiv Forțele Aeriene

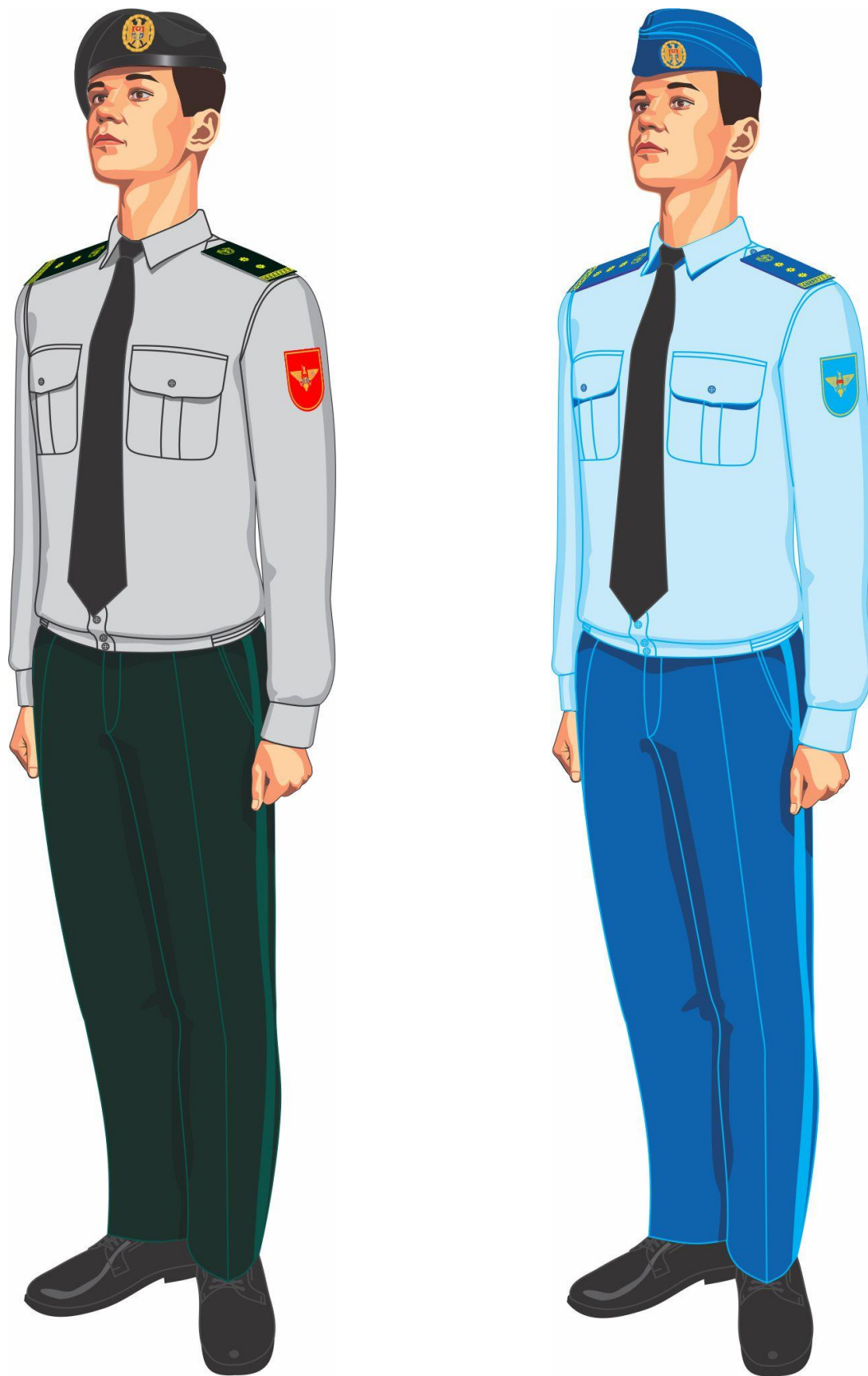

Figura 11. Uniforma de paradă și ceremonii pentru militarii prin contract inclusiv Forțele Aeriene.

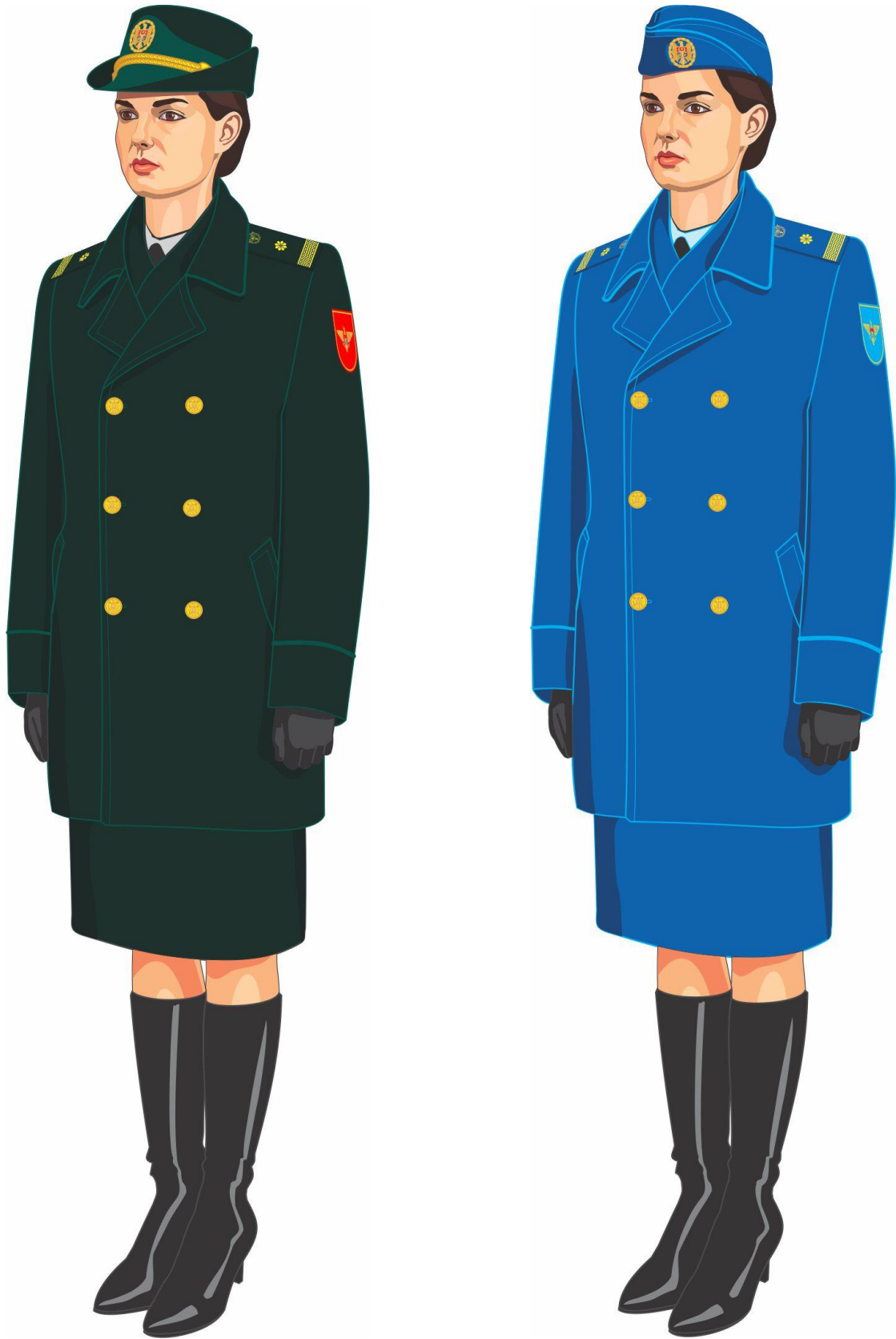

Figura 12. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract inclusiv Forțele Aeriene

Figura 13. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract

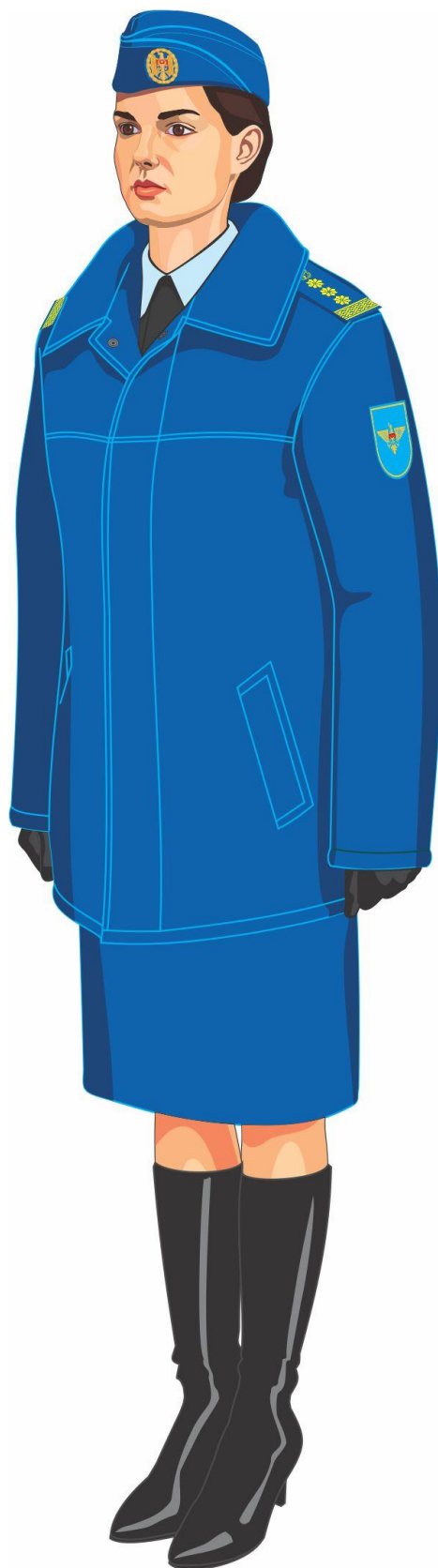

Figura 14. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract (Forțele Aeriene)

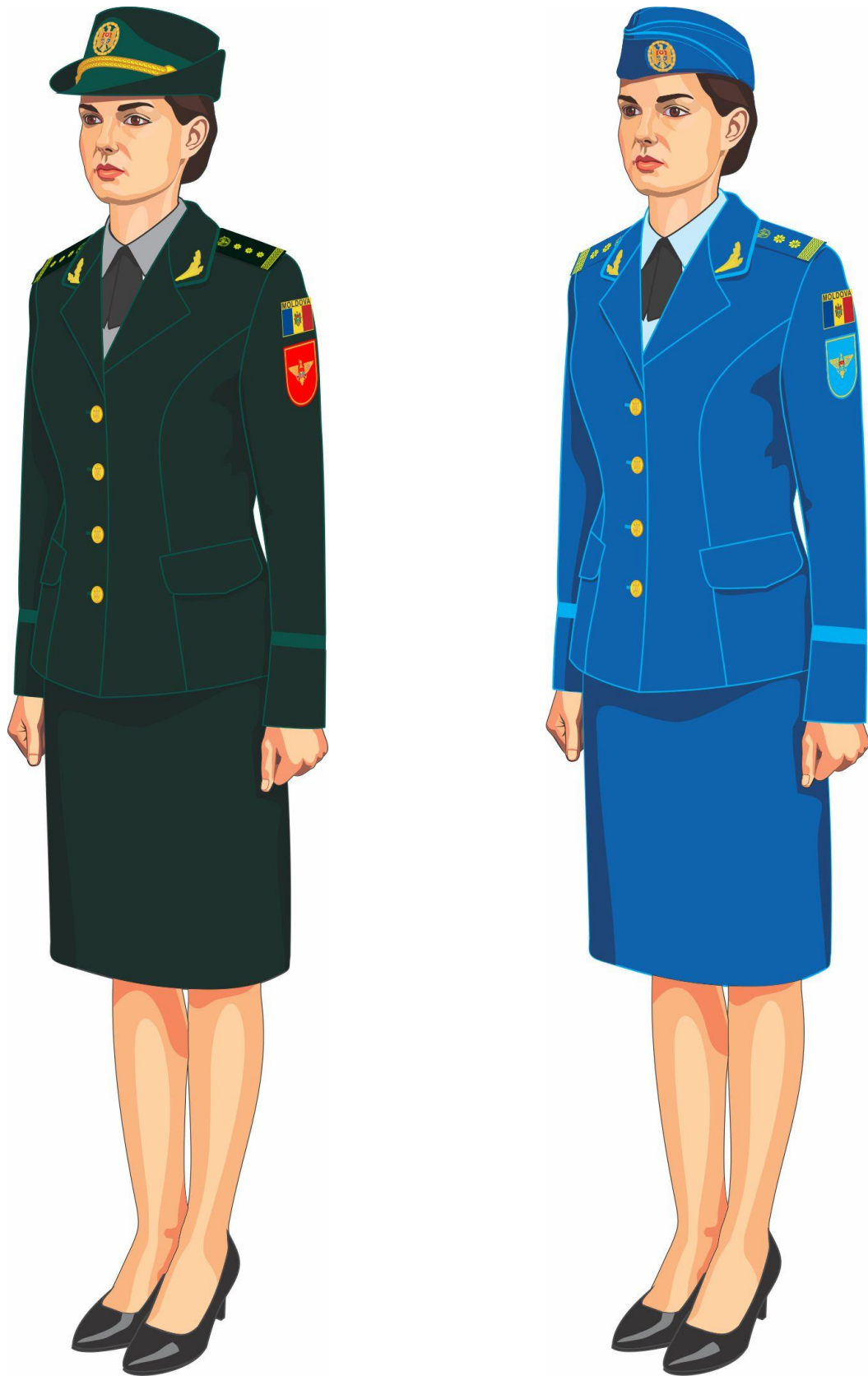

Figura 15. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract inclusiv (Forțe Aeriene)

Figura 16. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract.

Figura 17. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract (Forțe Aeriene)

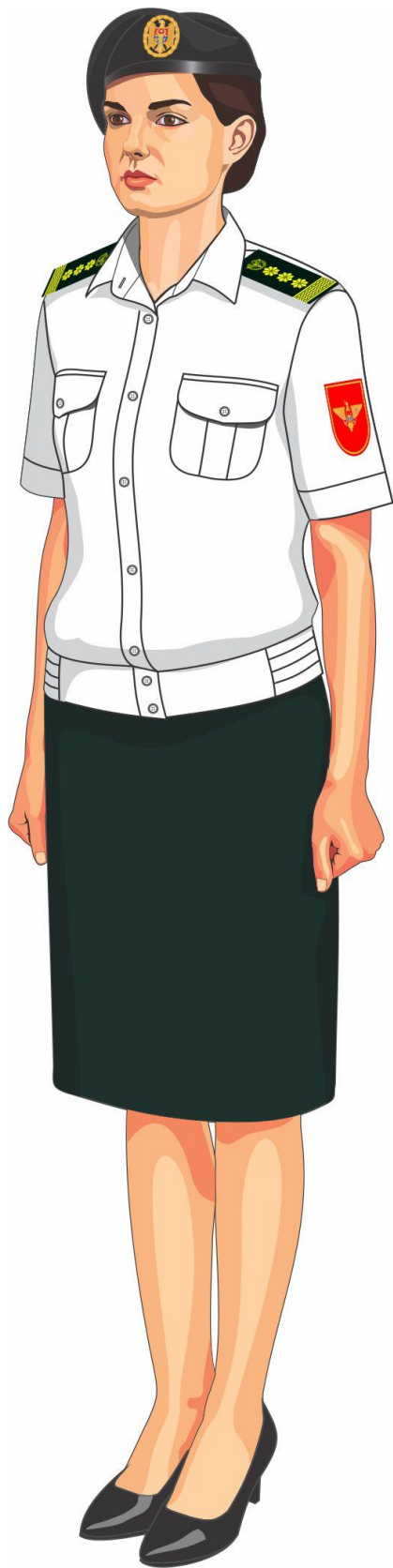

Figura 18. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract.

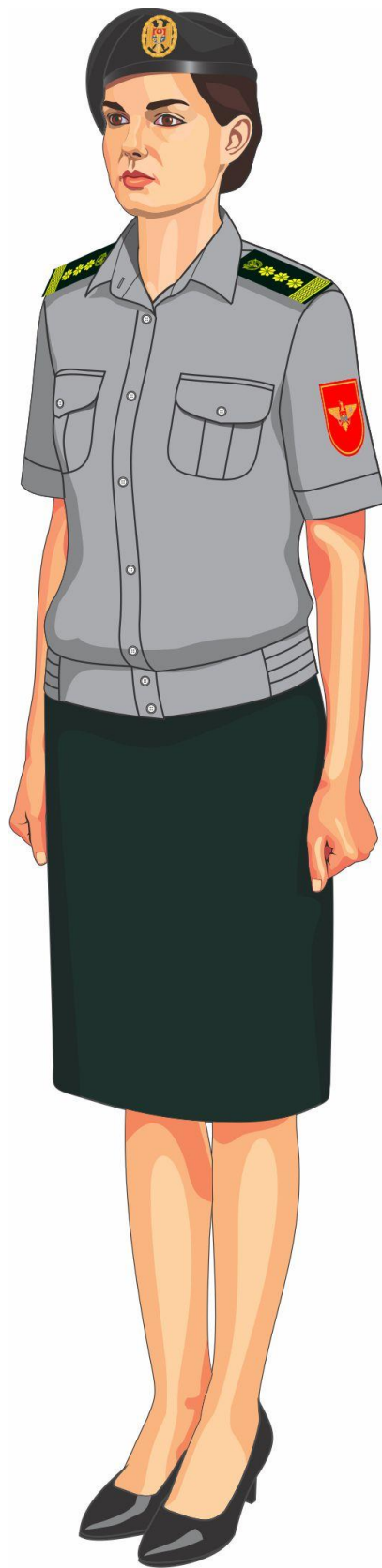

Figura 19. Uniforma de paradă și ceremonii pentru femei care îndeplinesc serviciul militar prin contract.

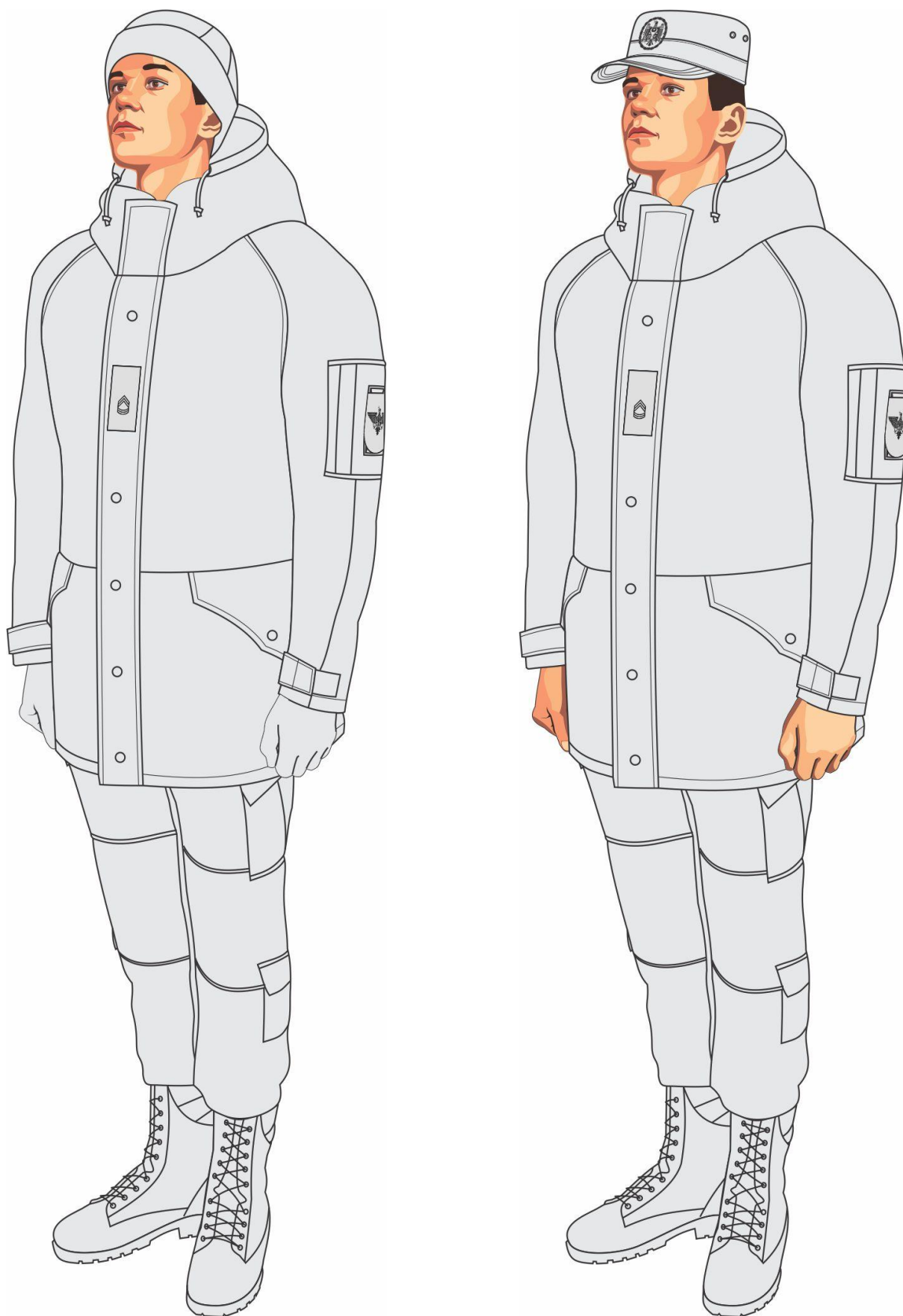

Figura 20. Uniforma de instrucție pentru toate categoriile de militari

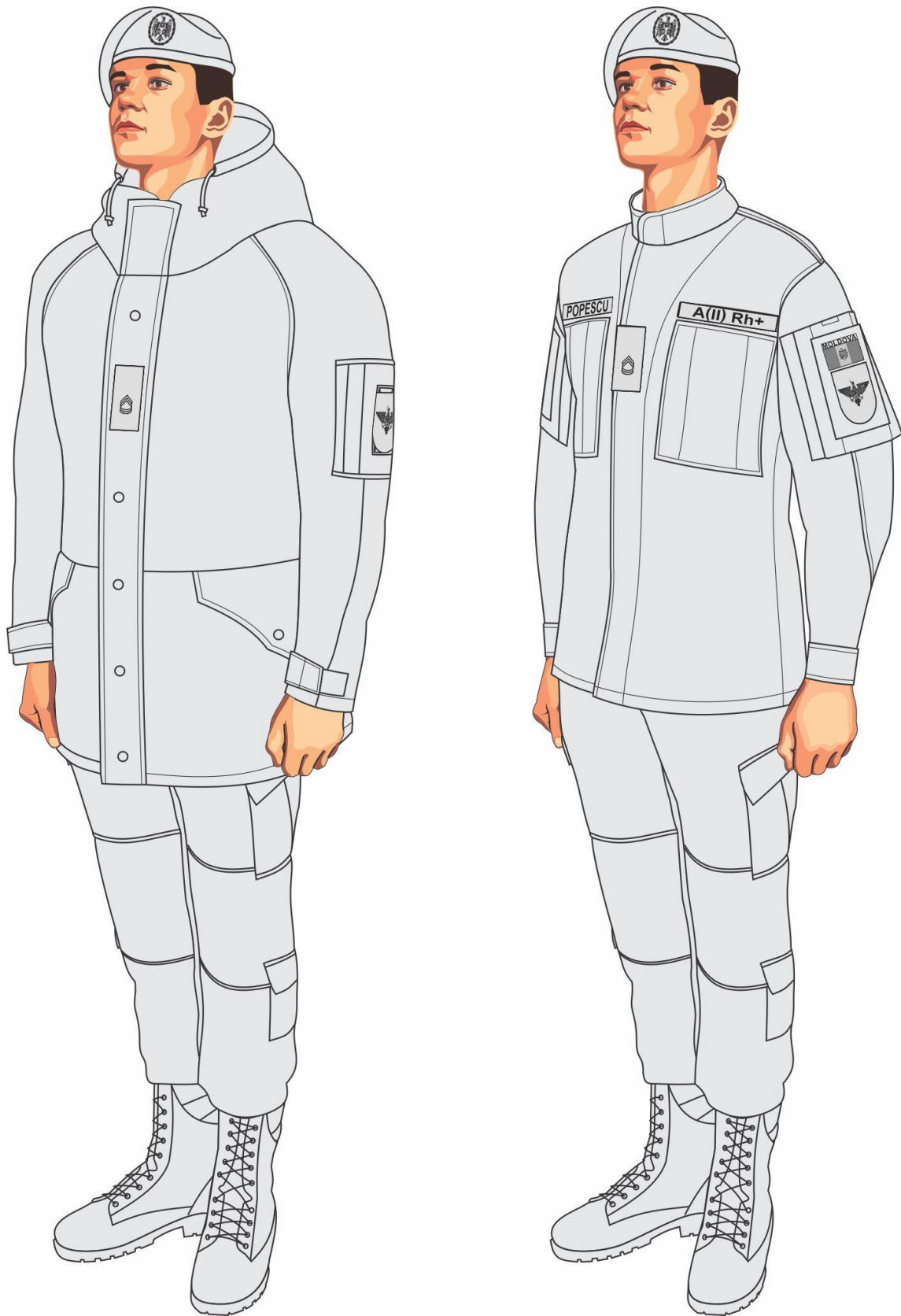

Figura 20. Uniforma de instrucție pentru toate categoriile de militari

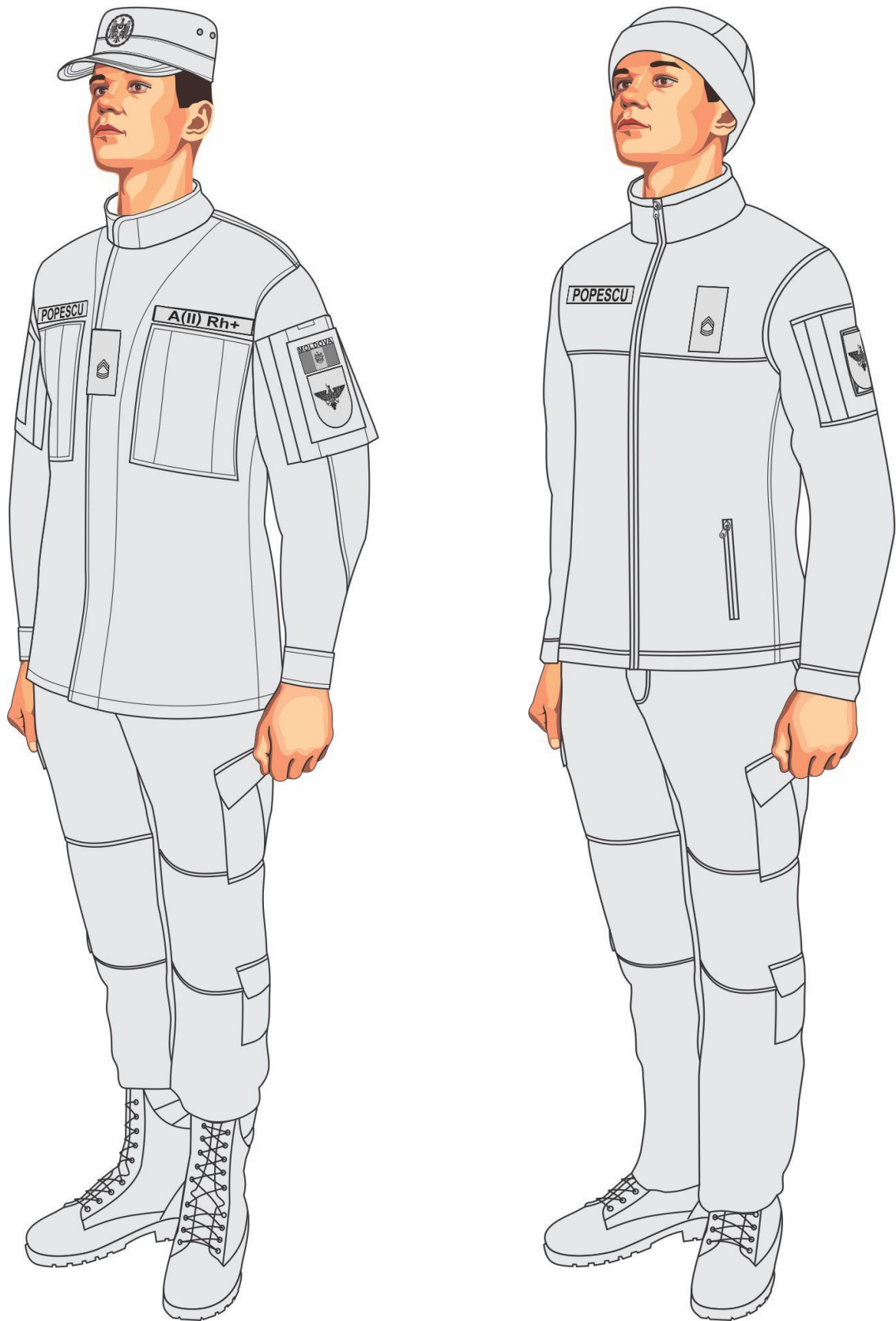

Figura 21. Uniforma de instrucție pentru toate categoriile de militari

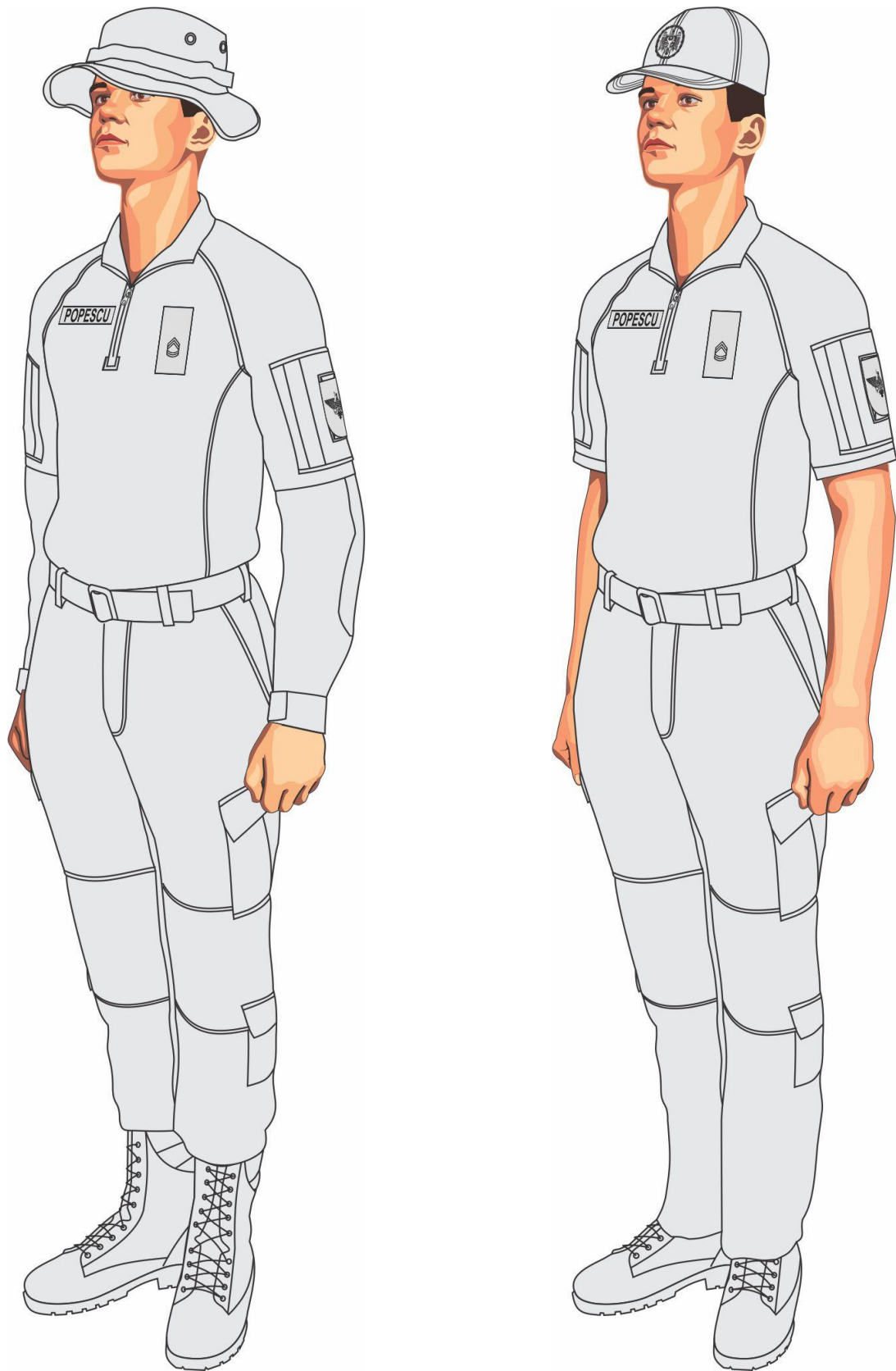

Figura 22. Uniforma de instrucție pentru militarii prin contract

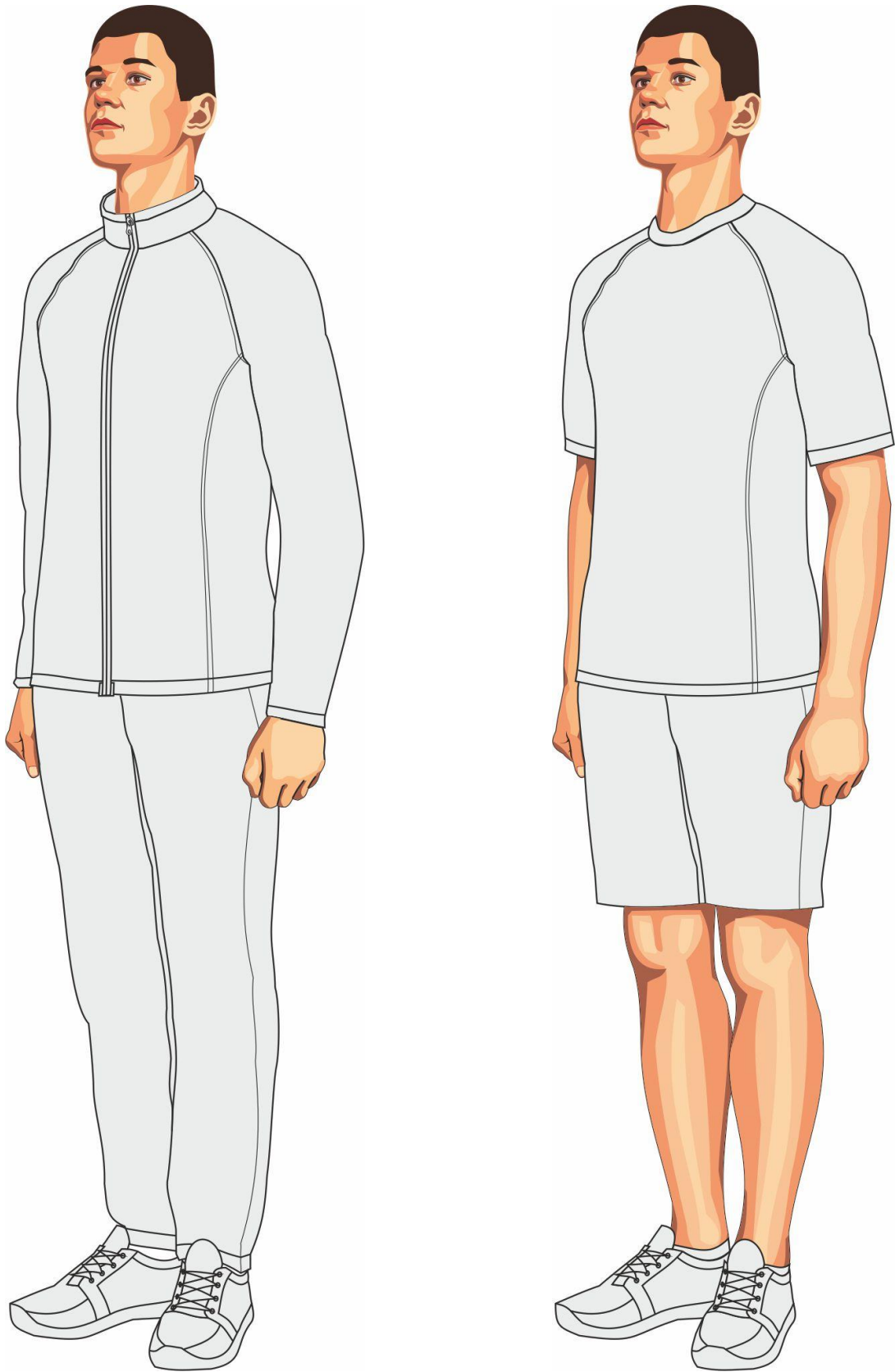

Figura 23. Uniforma de sport pentru toate categoriile de militari

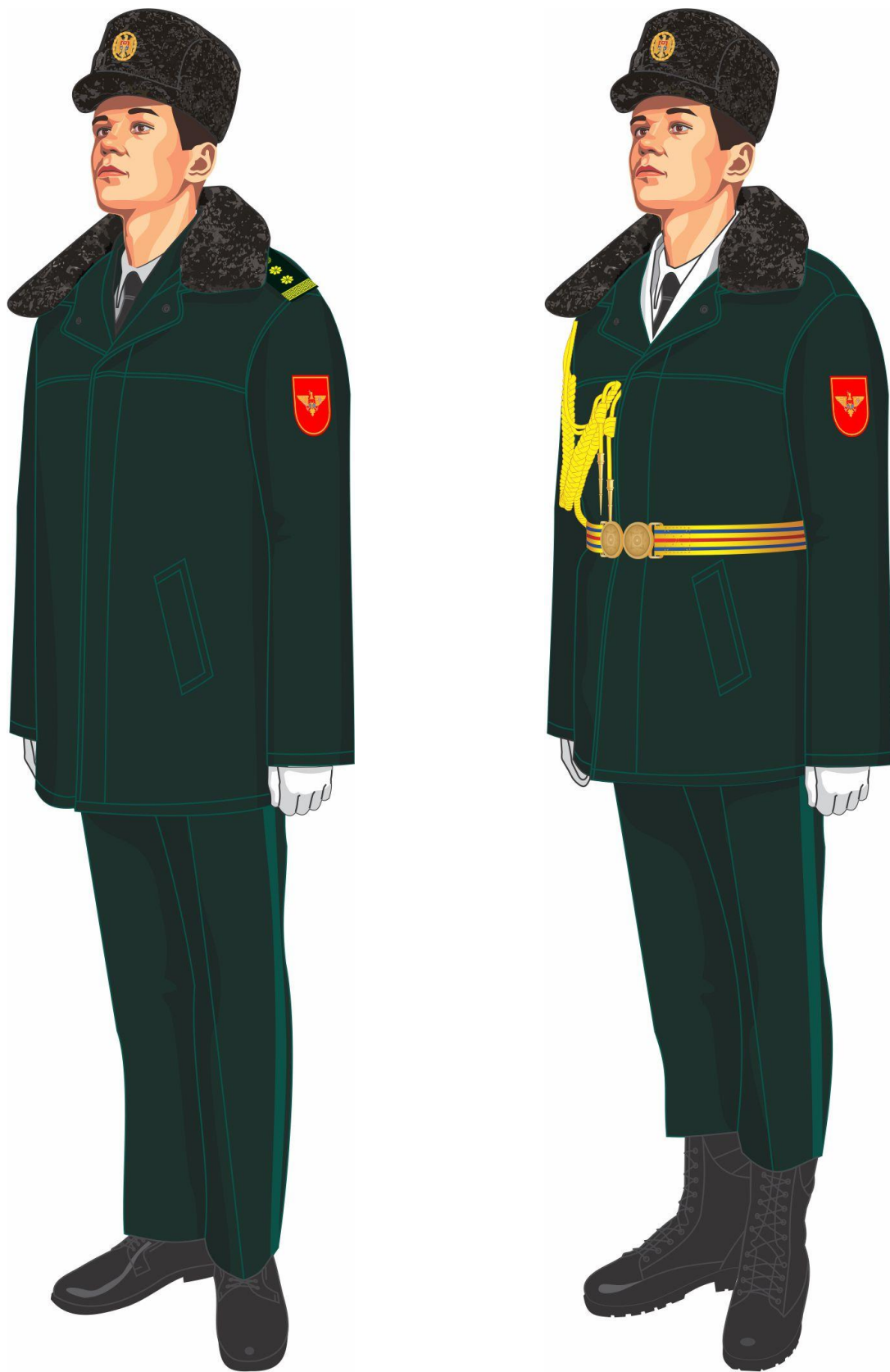

Figura 24. Uniforma de paradă pentru militarii Gărzii de onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

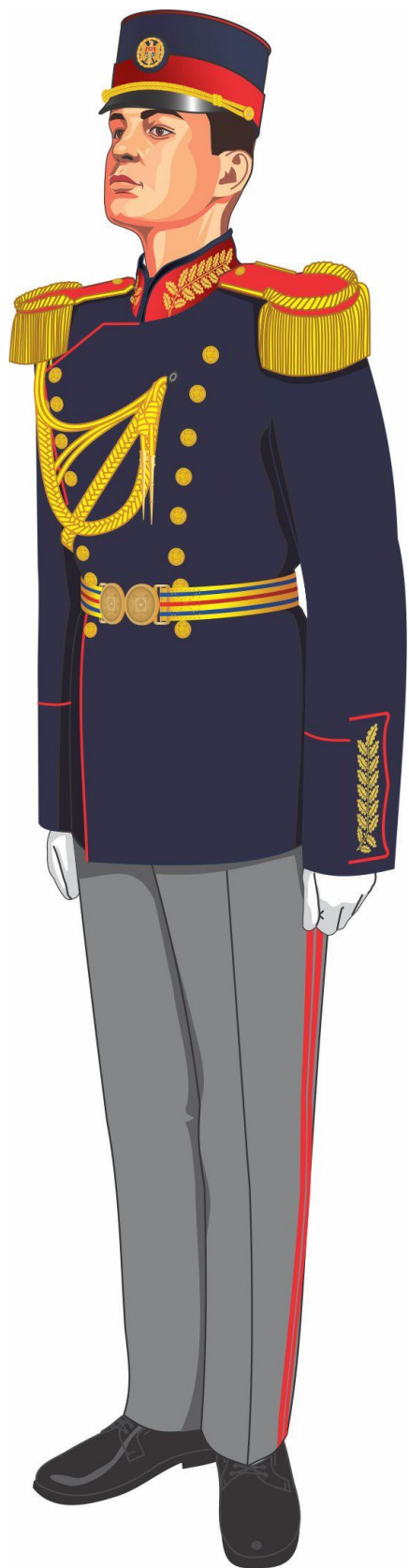

Figura 25. Uniforma de gală pentru militarii Gărzii de onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

Figura 26. Uniforma paradă pentru militarii Gărzii de onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

Figura 27. Uniforma paradă pentru militarii Gărzii de onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

Model de epoleți pentru corpul de ofițeri cu grade supreme

General de corp de armată

General de divizie

General de brigadă

General de brigadă

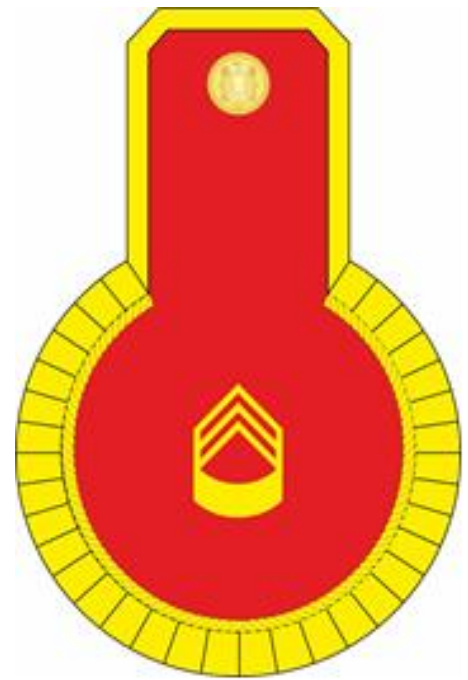
Model de epoleți la uniforma militară de gală

Colonel

Sergent principal

Sergent-major

Model de epoleți la uniforma de paradă și serviciu pentru militarii prin contract
(cu excepția militarilor Forțelor aeriene)

Căpitan

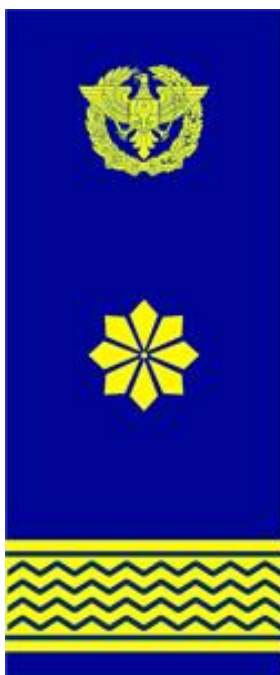

Sergent clasa II

Sergent clasa III

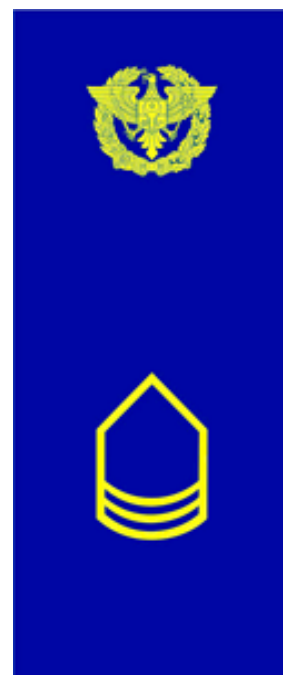
Model de epoleți la uniforma militară de paradă și serviciu
pentru militarii prin contract din cadrul Forțelor aeriene

Maior

Caporal

Soldat clasa I

Model de epoleți la uniforma militară de paradă
pentru studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei

Student soldat clasa II

Student soldat clasa III

Model de ecusoane de piept pentru identificarea gradului militar la uniforma militară de instrucție

soldat clasa II

căpitan

student sergent clasa I

Ecuson de apartenență statală

Ecuson de piept personalizat la uniforma de paradă

Ecuson de piept personalizat la uniforma de instrucție

POPESCU

Ecusonul de piept pentru identificarea grupei sangvine

A(II) Rh+

Ecusonul de spate cu inscripția „ARMATA NAȚIONALĂ”

**ARMATA
NAȚIONALĂ**

Ecusonul de mânecă aferent anului de studii pentru studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei

Anul I

Anul II

Anul III

Ecuson de mânecă la uniforma de paradă și serviciu pentru toate categoriile de militari (cu excepția efectivului Forțelor aeriene)

Ecuson de mânecă la uniforma de paradă și serviciu pentru efectivului Forțelor aeriene

Ecuson de mânecă la uniforma de paradă pentru efectivul Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

Ecuson de mânecă dreaptă la uniforma de paradă pentru efectivul Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

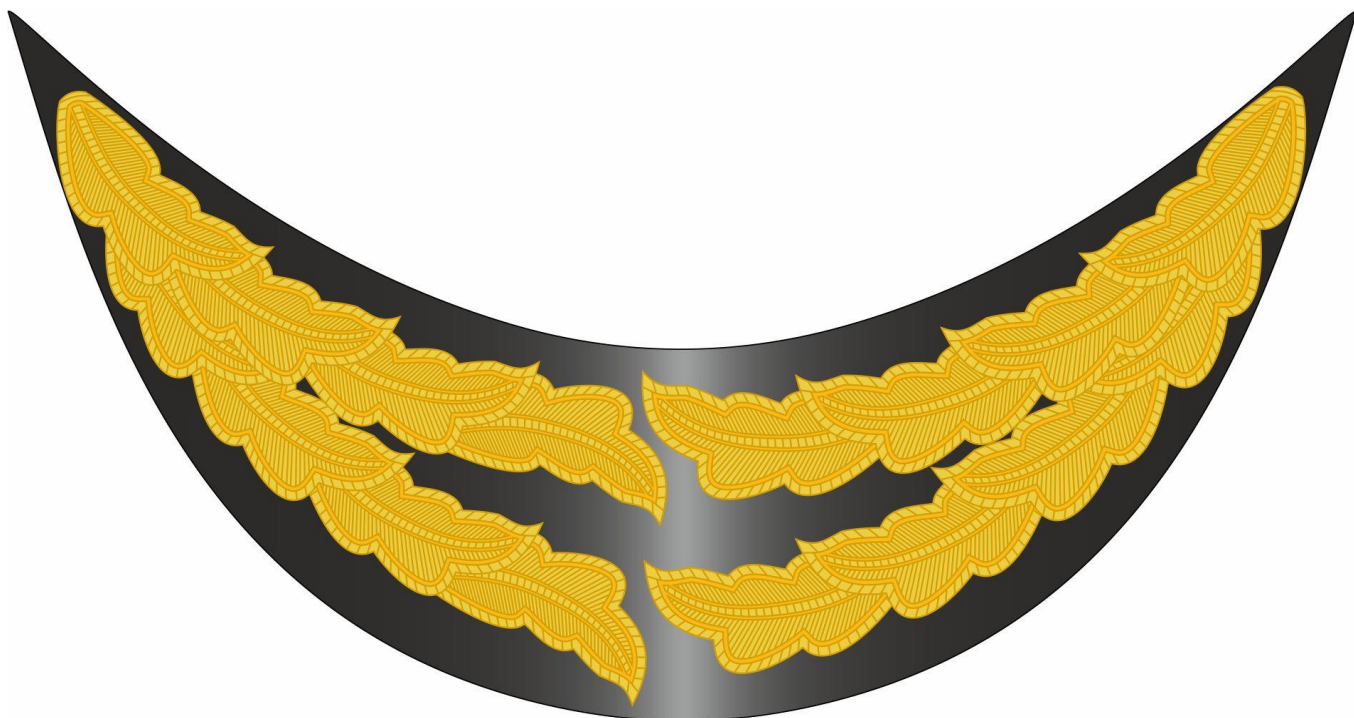
Broderia pe chipiul uniformei de paradă pentru ofițeri cu grade militare supreme

Cocardă de coifură

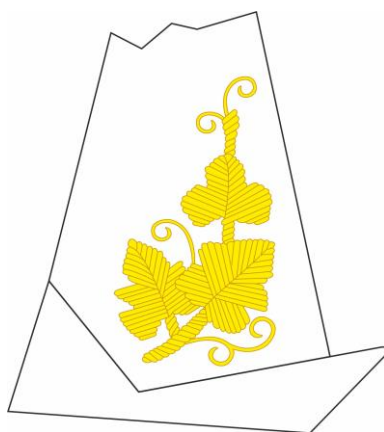
Broderia pe chipiul uniformei de paradă pentru ofițeri cu grade militare supreme

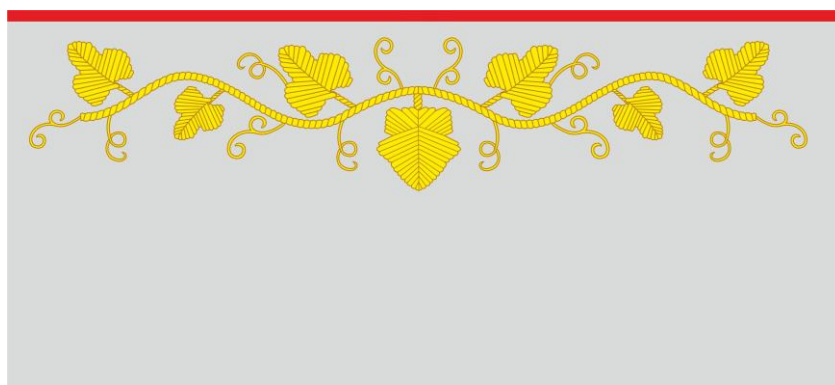
Broderia pe chipiul uniformei de paradă pentru militarii prin contract

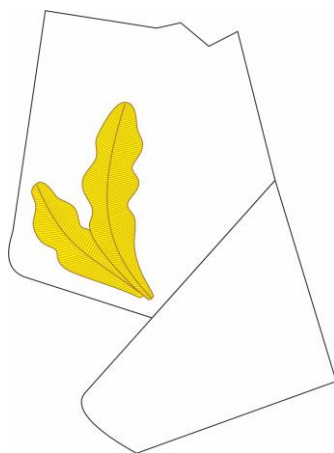
Broderia pe gulerul uniformei de paradă pentru ofițeri cu grade militare supreme

Broderia pe manșeta vestonului la uniforma de paradă de culoare gri-închis pentru ofițeri cu grade militare supreme

Broderia pe gulerul uniformei de paradă pentru pentru toate categoriile de militari (cu excepția ofițerilor cu grade supreme)

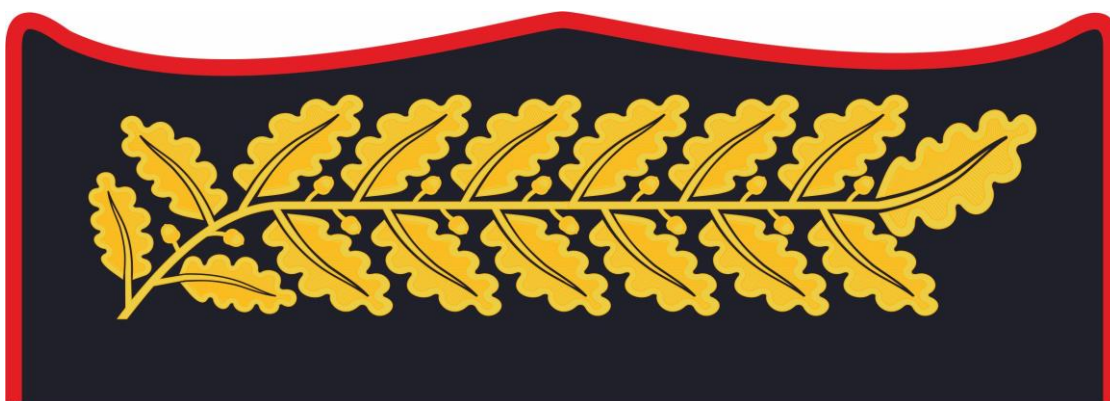
Broderia pe guler la vestonul de culoare albă pentru militarii Gărzii de onoare și
Orchestrai Prezidențiale a Republicii Moldova

Broderia pe guler la vestonul de gală pentru militarii Gărzii de onoare și Orchestrai
Prezidențiale a Republicii Moldova

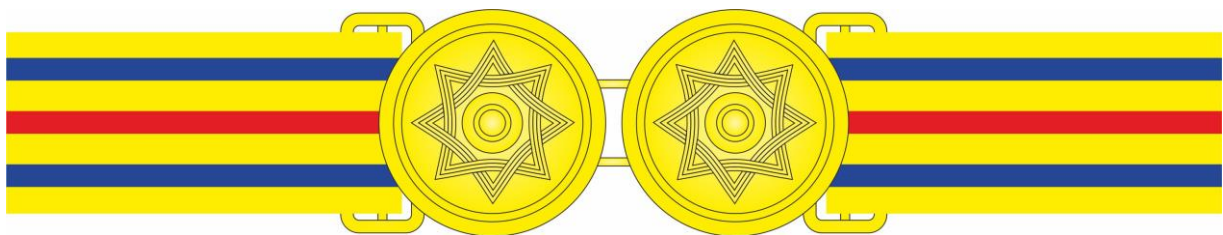
Broderia pe manșetă la vestonul de gală pentru militarii Gărzii de onoare și
Orchestrai Prezidențiale a Republicii Moldova

Eghileți la uniforma de paradă pentru militarii
Gărzii de onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

Centură cu cataramă de aur la uniforma de gală și paradă pentru militarii Gărzii de
onoare și Orchestrei Prezidențiale a Republicii Moldova

Stele de grad

Ø 28 mm

Ø 20 mm

Ø 13 mm

Ø 10 mm

Nasturi

Ø 24 mm

Ø 22 mm

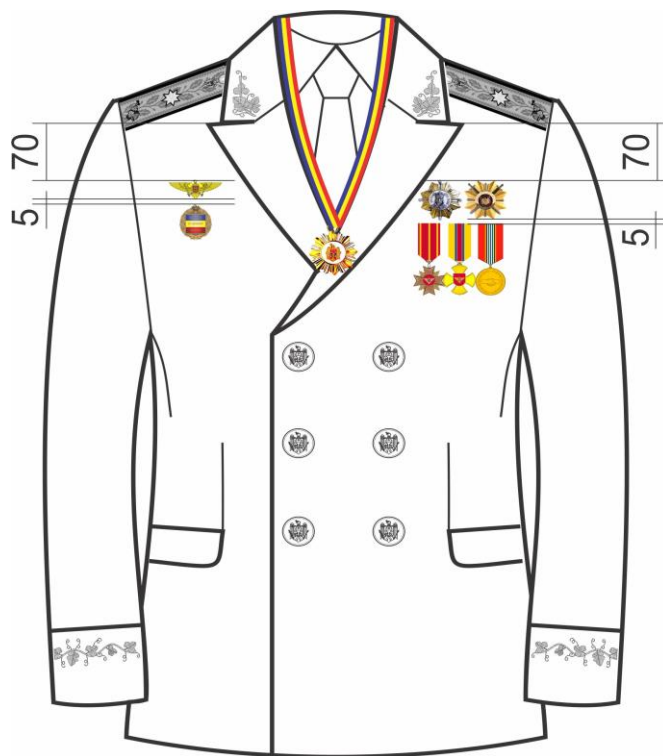

Ø 14 mm

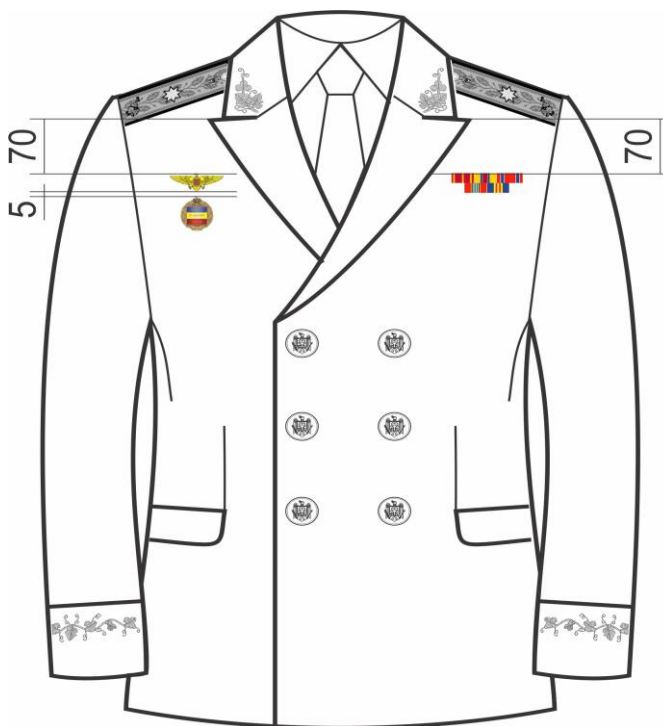
Ac de cravată

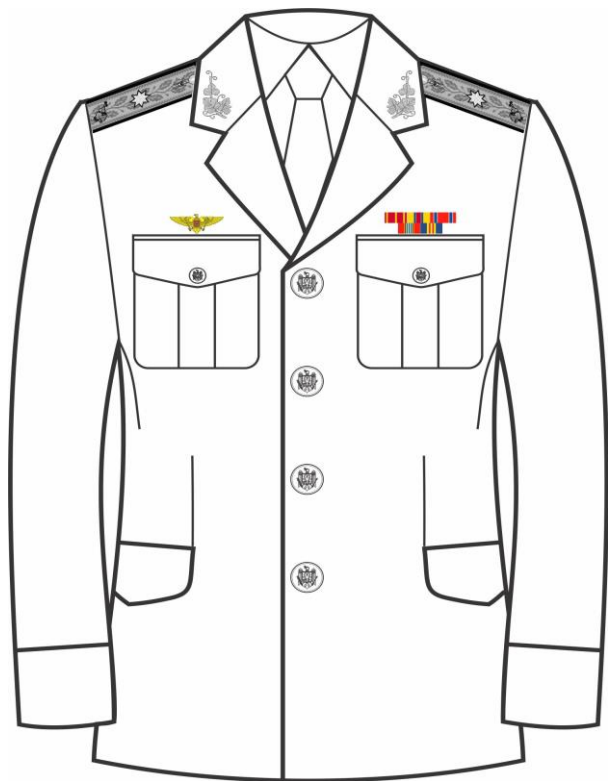
Plasarea ordenelor, medaliilor, insignei, titlurilor onorifice, baretele lor de substituire și a altor semne de distincție

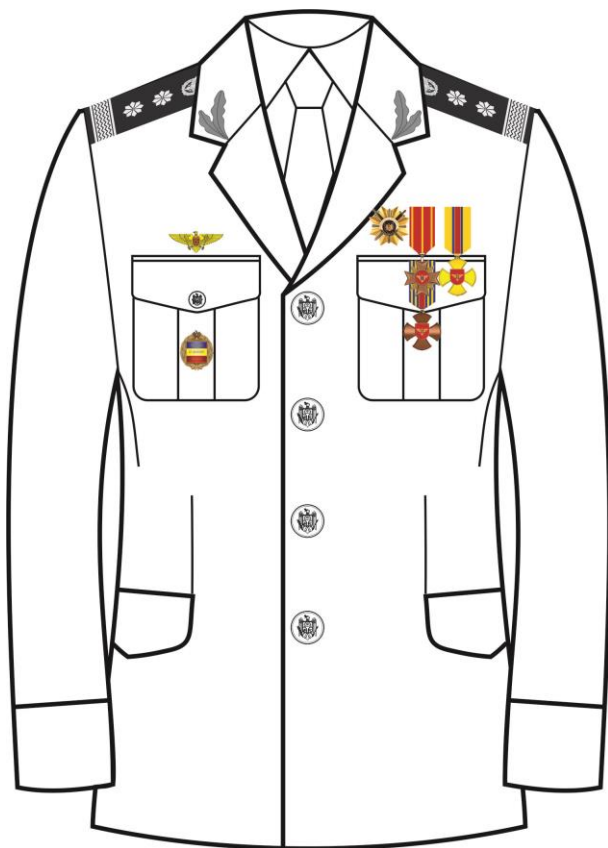
La vestonul uniformei de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme

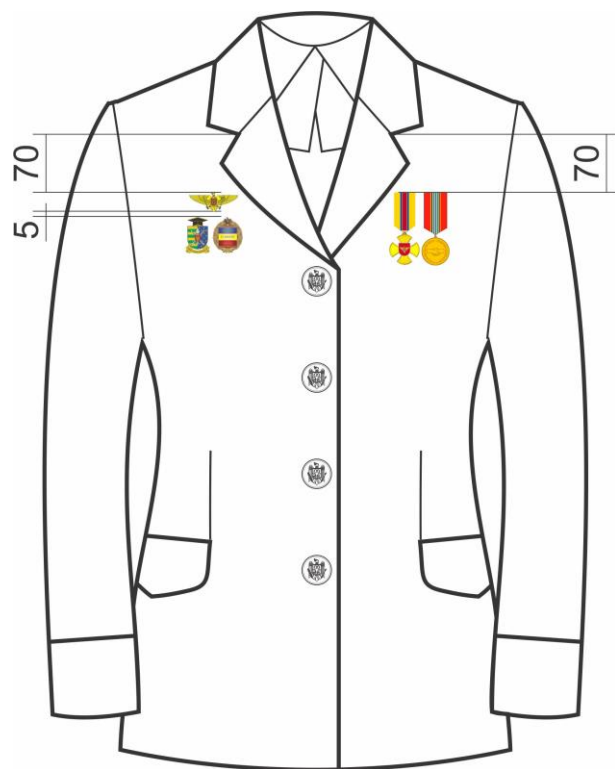
La vestonul uniformei de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme

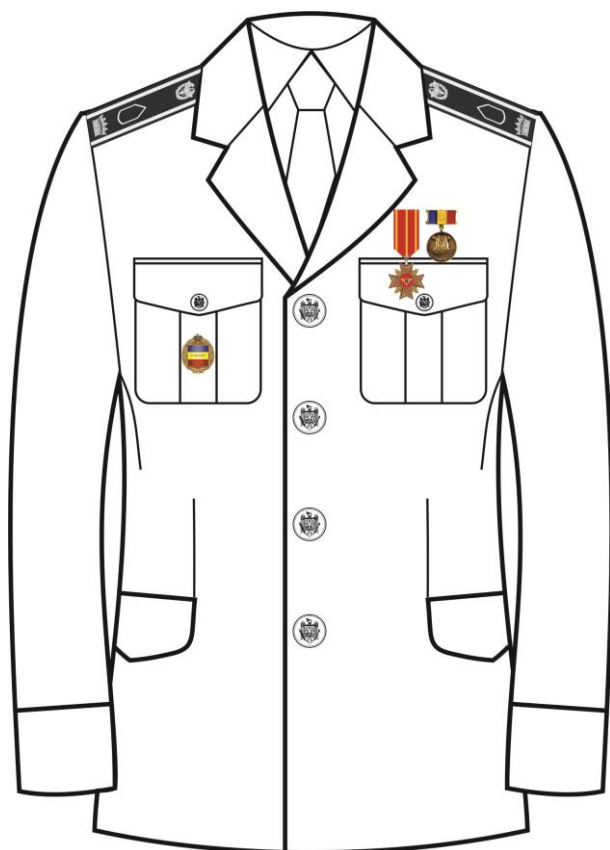
La vestonul uniformei de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri cu grade supreme

La vestonul uniformei de paradă și ceremonii pentru corpul de ofițeri, sergenți și soldați care îndeplinesc serviciul militar prin contract

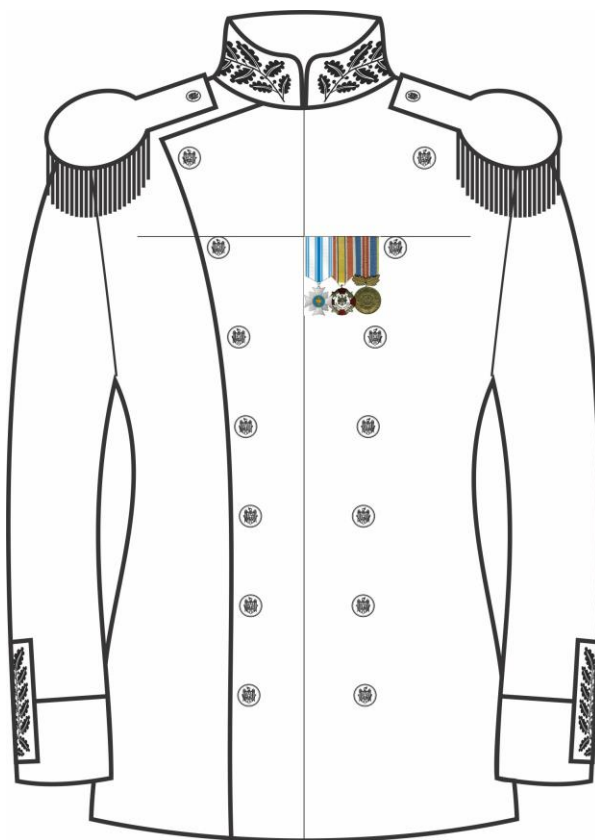
La vestonul uniformei de paradă și ceremonii pentru femei

La vestonul uniformei de paradă și ceremonii pentru studenții instituțiilor de învățământ în domeniul militariei

La sacoul uniformei de gală

La sacoul uniformei de gală